

Nr. 4-6 (954-960)
APRILIE-IUNIE 2022

Fondator : Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova

Medicus

„Să formezi o echipă este doar începutul, să rămâi împreună este progresul, să lucrezi împreună este succesul.”

Editorial

Rector Emil Ceban,
profesor universitar,
dr. hab. șt. med.

Dragi absolvenți – tineri doctori și farmaciști,

Fiecare ceremonie de absolvire a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova aduce cu sine profunde emoții de fericire și împlinire – decorul minunat al celor mai frumoase momente din viață. Chiar dacă noi, profesorii voștri, am simțit deja aceste emoții, anual reținem clipa ce reînvie fiorul acelor timpuri. Exact ca și voi am trăit amalgamul de sentimente și de satisfacție, tristețea despărțirii de colegi și profesori, dar și speranța și bucuria revederii în toamnă la studii de rezidențiat.

Nu voi vorbi despre cât de importante și nobile sunt profesiile de medic, farmacist, asistent medical ș.a., pentru că ați însușit și ați înțeles acest lucru pe parcursul anilor de studii. Nici nu voi încerca să vă transmit câtă satisfacție îți poate aduce lucrul cu pacienții. Pentru fiecare dintre noi aceste percepții sunt individuale. Cert este că suntem responsabili de calitatea actului medical și îmbunătățirea sănătății și vieții

oamenilor. Rezultatul efortului vostru la această primă etapă de studii se reflectă nu doar în notele primite la examene, evaluări sau susținere de teză, ci și în testul principal ce va începe de azi încolo – când vă veți confrunța zilnic cu cele mai variate simptome, diverse afecțiuni, cazuri grave, urgențe medicale sau alarme false.

Dragi colegi, faptul că ați ajuns aici demonstrează că angajamentul ce vi l-ați luat acum patru, cinci, sau șase ani a fost unul conștient și asumat. Între timp, ați înțeles menirea voastră în această lume – salvarea vieților omeniești. Toate acestea se datorează voinței și responsabilității manifestate, dar și dascălilor voștri care s-au angajat să creeze, pe o filă albă, adevărate capodopere capabile să aibă grijă de sănătatea unei societăți care-și pune în voi speranța de bunăstare. Sunt convins că viitorul medicinei este în mâinile voastre, deoarece profesorii v-au transmis cunoștințe temeinice și experiența lor vastă în domeniu, ce vă permit să vă afirmați ca buni specialiști.

Fie ca acest eveniment semnificativ din viața voastră să marcheze nu doar sfârșitul studenției, ci și începutul unei cariere de succes în domeniul

medicinei sau farmaciei. Vă asigur că studiile voastre nu se opresc aici... Vă așteptăm la toamnă, la Alma Mater, să vă continuați maratonul creșterii profesionale prin studii de rezidențiat sau master... Rămânem deschiși pentru fiecare absolvent al Universității și vă îndemnăm să vă construiți viitorul acasă!

Felicitări, tineri doctori și farmaciști, specialiști în sănătate publică, asistenți medicali și optometriști – viitorul prosper al sistemului de sănătate!

Stimați membri ai comunității universitare,

Vă transmit sincere mulțumiri și recunoștință pentru aportul Dumneavoastră la formarea unei noi generații de specialiști în medicină și farmacie, care de astăzi ne sunt colegi. Fie ca munca cu abnegație, pe care o depuneți zi de zi, să vă genereze apreciere și respect din partea discipolilor și satisfacția lucrului împlinit.

Vă doresc tuturor pace și sănătate, zile senine și fericite alături de oamenii dragi. Savurați din deliciile verii și adunați energie și forțe creatoare pentru un nou an universitar.

Vacanță minunată!

Depunerea Jurământului medicului și farmacistului, Promoția 2022

În istoria Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, Promoția 2022 va rămâne una deosebită, deoarece a studiat timp de doi ani în condiții de pandemie, iar paralel cu studiile, medicii și farmaciștii au activat în instituții medico-sanitare, cot la cot cu lucrătorii medicali, au făcut voluntariat, au participat la maratoanele de vaccinare anti-COVID-19, au contribuit la salvarea vieții oamenilor, fapt pentru care merită toată recunoștința și aprecierea noastră. Declarația aparține rectorului Universității, profesorul Emil Ceban, și a fost făcută în cadrul Ceremoniei consacrate depunerii Jurământului medicului și farmacistului, care a avut loc în data de 16 iunie, pe arena stadionului „Zimbru” din capitală.

„De astăzi, deveniți membri ai comunității medicale din Moldova și din țările de origine. Noi vă îndemnăm să aveți multă încredere în forțele proprii și să nu uitați niciodată că faceți parte din marea familie a USMF „Nicolae Testemițanu” – instituție cu frumoase tradiții și valori ce poartă cu demnitate numele eminentului savant, ilustrului profesor și marelui patriot Nicolae Testemițanu”, a subliniat profesorul Ceban. Rectorul i-a asigurat pe absolvenți că ușile Almei Mater vor rămâne întotdeauna deschise, pentru a-și continua studiile la rezidențiat sau masterat, deoarece profesiile de care depind viața și sănătatea oamenilor necesită o educație profesională continuă pe parcursul întregii vieți.

Festivitatea a fost onorată de prezența Președintei Republicii Moldova, Maia Sandu, care a declarat că depunerea Jurământului medicului și farmacistului este un angajament sacru de a salva vieți omeniești. „Luați-o ca pe o promisiune pe care o faceți vouă înșivă, ca pe un angaja-

ment de principiu pe care îl veți respecta pe tot parcursul vieții – ani în care vă veți dăruia timpul, talentul, energia și sănătatea proprie pentru a fi în slujba oamenilor. Vă îndemn să rămâneți acasă, în Republica Moldova. Avem nevoie de voi! Vrem să

oferim tinerilor medici și farmaciști cât mai multe oportunități de dezvoltare personală și profesională în țara noastră”, i-a asigurat președinta țării.

Ministra Sănătății Ala Nemerenco a felicitat absolvenții cu finalizarea celei mai frumoase etape a vieții lor, remarcând că au îmbrățișat cea mai nobilă profesie, deoarece este unica în care cuvântul sacrificiu este de bază.

„De azi înainte viața Dvs. va fi în serviciul umanității. Vă provoc să clădim în Republica Moldova și în țările din care proveniți un sistem modern și performant, cu accent pe pacient”, a declarat

ministrul educației și cercetării Anatolie Topală, prezent la eveniment.

Decanul Facultății de Medicină nr. 1, conferențiarul universitar Gheorghe Plăcintă, și-a exprimat recunoștința față de absolvenți pentru că au decis să fie

studenți la USMF „Nicolae Testemițanu”, pentru că au ales programe de studii necesare societății și cu mare perspectivă în viitor. „Urmează o călătorie profesională îndelungată, în care ne vom intersecta cu mulți dintre voi”, a spus decanul, asigurându-i că profesorii îi vor aștepta mereu la Universitate – „oaza iluminării” – pentru a le oferi tot suportul necesar.

Potrivit decanului Facultății de Farmacie, conferențiarul Nicolae Ciobanu, chiar dacă perioada prin care au trecut i-au pus deseori la diverse încercări, ei sunt cei învingători.

(Continuare în pag. 2)

ÎN ACEST NUMĂR:

Alma Mater

Concursul Profesorul anului 2022

p. 2

Instruire

Suport vital de bază
în resuscitare

p. 3

Cercetare

Distincții la expoziția
„Euroinvent 2022”

p. 4

Congresul MedEspera

Premieră la USMF „Nicolae
Testemițanu”: lansarea
microscopului confocal Leica

p. 5

Cooperare internațională

Extinderea cooperării cu
Universitatea Shinshu Japonia

p. 6

Acord de colaborare cu
Centrul de Cercetare și Studii
Biomedicale din Letonia

p. 7

Relații publice

Peste 500 de tineri au pășit pragul
Universității în Ziua Ușilor Deschise

p. 8

Oameni merituosi

Rectorul Viorel Jinga – Doctor
Honoris Causa al universității
noastre

p. 9

In memoriam

Profesorul Natalia
Cherdivarenco – reprezentantă
a promoției de aur a USMF
„Nicolae Testemițanu” – a
trecut în eternitate

p. 10

Studenții în acțiune

SimOlympic 2022 – simulare în
instruire, siguranță în acțiuni

p. 11

Diverse

Echipa Universității –
campioana anului la șah

p. 12

Taxele de studii pentru anul universitar 2022-2023

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a redus taxa de studii pentru programul de licență Tehnologie radiologică de la 32,2 mii de lei la 19,3 mii de lei pentru anul universitar 2022-2023. Neschimbată au rămas taxele pentru studii superioare integrate la programul Medicină, în mărime de 30,1 mii lei, la Farmacie – 30,5 mii lei și la Stomatologie – 33,1 mii lei. Taxa pentru studii superioare de licență la programul Optometrie rămâne 32,2 mii lei, iar la Asistență medicală generală și Sănătate publică – de 19,3 mii lei.

Pentru programul de licență Fizioterapie și reabilitare, ce va fi lansat în acest an, taxa de studii constituie 21,6 mii lei, iar pentru programele superioare de master Optometrie clinică – 24 mii lei, Nutriție umană și Sănătate mintală publică – 19,3 mii lei.

„Decizia de a menține taxele de studii la nivelul anilor anteriori pentru cetățenii moldoveni a fost determinată de criza economică și geopolitică din regiune, dar și de cheltuielile calculate pentru orele prevăzute de programul de studii, numărul de studenți în grupe, nivelul de dotare a bazelor clinice, unde este efectuată instruirea studenților ș.a.”, a subliniat Victoria Craveț, prorector pentru activitate economico-financiară a USMF „Nicolae Testemițanu”, în cadrul ședinței Senatului universitar din 21 aprilie curent.

Taxa de studii pentru programul de master științific Tehnologii moleculare în sănătate a rămas

neschimbată – 19,3 mii lei, iar taxa de studii pentru programul de master Management în sănătate publică va constitui 24,2 mii lei.

De asemenea, nu s-au modificat taxele pentru studii cu predarea în limbile engleză și franceză pentru cetățenii Republicii Moldova care și-au făcut studiile peste hotare, pentru programele superioare de doctorat și pentru studii post-universitare în rezidențiat.

Pentru cetățenii internaționali și apatrizi pentru anul universitar 2022-2023 s-a decis menținerea taxelor de studii preuniversitare cu predare în limba română – în mărime de 2000 de euro și de 2300 de euro – cu predare în limba engleză. Nemodificată rămâne taxa pentru programul de studii de licență Asistență medicală generală cu predare în limba rusă sau română – 4000 de euro, iar cu predare în limba engleză sau franceză – 5000 de euro.

A fost luată decizia de indexare diferențiată a taxelor de studii integrate, doctorat, rezidențiat și secundariat clinic pentru studenții internaționali și apatrizi. Astfel, pentru studenții din România și țările CSI, taxa pentru programul de studii superioare integrate Medicină, cu predare în limba română sau rusă, constituie 3800 de euro, iar pentru programul Stomatologie – 4400 de euro. Cetățenii altor state care vor opta pentru programele respective vor trebui să achite 4600 de euro și, respectiv, 5250 de euro. Dacă vor alege programe de studii cu predare în limba engleză sau franceză, studenții vor trebui să

achite 5350 de euro pentru Medicină și 6000 de euro pentru Stomatologie. În același timp, cetățenii originari din India și din alte state care sunt recrutați la studii pentru prima dată vor achita o taxă

de 5000 de euro pentru programul Medicină.

Pentru studiile de rezidențiat cu predare în limba rusă sau română, tinerii din România și țările CSI vor achita câte 4000 de euro pentru programul Medicină și 5000 de euro pentru Stomatologie, în timp ce pentru cetățenii altor state este prevăzută o taxă de 6400 de euro pentru Medicină și 7000 de euro pentru Stomatologie. De asemenea, studiile de doctorat cu predare în limba engleză sau franceză vor costa 6600 de euro pentru cetățenii din România, cu frecvență la zi.

A fost stabilită și indexarea diferențiată a taxelor promoționale

de studii pe specialități pentru cetățenii internaționali și apatrizi, care sunt înmatriculați prin intermediul companiilor de recrutare. Astfel, pentru programele Medicină și Stomatologie cu predare în

limba română sau rusă, pentru cetățenii din România și țările CSI, în mărime de 3000 de euro, iar pentru cetățenii altor state – de 4000 de euro, iar cu predare în limba engleză sau franceză de 4500 de euro. Taxa de studii superioare de rezidențiat la programul Farmacie variază între 3500 și 5000 de euro, în funcție de limba de instruire și țara de origine a beneficiarilor de studii.

Taxa pentru cursul intensiv de studiere a limbii române pentru rezidenți internaționali a fost stabilită în mărime de 400 de euro.

În același timp, au fost aprobate costuri suplimentare de studii pentru cetățenii autohtoni cu predarea în limbile engleză/franceză și pentru cetățenii care beneficiază de statut de protecție internațională. Astfel, pentru programele de studii integrate Medicină, Farmacie și Stomatologie s-a decis suplimentarea cu 11600, 10400 și, respectiv, 12400 lei. Pentru programul de studii de licență Optometrie a fost adăugată o taxă în cuantum de 9500 lei, iar pentru Asistență medicală generală – de 8400 lei. De asemenea, pentru studenții din anul VI la programul Medicină a fost stabilită o taxă de studii ajustată, în cuantum de 1000 de euro.

Mărimea taxelor de studii aprobate pentru anul universitar 2022-2023 va fi aplicată pentru toți studenții internaționali, inclusiv pentru cei care se vor transfera de la alte universități.

Depunerea Jurământului medicului și farmacistului, Promoția 2022

(Urmare din pag. 1)

Succesul lor nu ar fi fost posibil, dacă alături nu ar fi fost cei care i-au ajutat să îmbrățișeze una dintre cele mai nobile profesii – profesorii.

Decanul Facultății de Medicină nr. 2, conferențiarul universitar Mircea Bețiu a îndemnat absolvenții să continue cu aceeași

mandat tinerilor absolvenți să ia cu ei cele mai importante lucruri pe care le-au învățat de-a lungul anilor și să fie conștienți că ceea ce au realizat până acum, înseamnă mult pentru dezvoltarea viitoarei cariere. Decanul a mulțumit părinților pentru suportul și încrederea acordată copiilor, dorindu-le să se bucure în continuare de suc-

tica unele dintre cele mai nobile profesii – cea de medic și farmacist. Generațiilor viitoare le dorim multă sănătate și perseverență, răbdare și curaj. Vrem să știți că munca voastră va fi remunerată la final cu cele mai înalte distincții, iar experiențele mai puțin reușite vă vor motiva să deveniți și mai puternici. Suntem mândri că facem parte din această comunitate academică. Noi vom purta în suflet și în gând tot ce a fost mai frumos în acești ani, urmând să respectăm deviza Universității – *Lucendo Aliis Ego Ipse Ardeo!*

La rândul lor, studenții din anul I, motivați de exemplul colegilor lor, au promis cu fermitate să demonstreze perseverență, responsabilitate și competență în tot ceea ce fac, pentru a fi urmași demni ai profesorului Nicolae Testemițanu.

Promoția 2022 este reprezentată de 1068 de specialiști, dintre care: 618 studenți autohtoni și 450 internaționali – cetățeni originari din 20 de țări ale lumii. Pentru sistemul de sănătate au fost pregătiți specialiști în: Medicină – 783, Stomatologie – 172, Farmacie – 65, Medicină preventivă – 20 de specialiști. În acest an, Universitatea a lansat prima promoție de asistenți medicali cu studii superioare – 11 persoane, precum și a 2-a promoție de specialiști licențiați în Optometrie – 17 absolvenți.

perseverență pentru a-și depăși limitele și a înfrunta noi provocări în domeniul ce urmează să-l profeseze. În același timp, le-a sugerat să dezvolte rețeaua de absolvenți internaționali ai Universității și să păstreze Republica Moldova în suflet.

La rândul său, decanul Facultății de Stomatologie, conf. univ. Oleg Solomon, le-a reco-

cesele lor, asigurându-i că eforturile lor vor fi răsplătite în timp.

În numele Promoției 2022, Sergiu Beliniuc, absolvent al Facultății de Stomatologie, conform tradiției, a transmis făclia cunoștințelor studenților din anul I de studii. „Am trăit ani frumoși și extraordinari – o experiență unică a vieții de student la Medicină, care ne-a pregătit pentru a prac-

Concursul Profesorul anului 2022

La Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” se desfășoară cea de-a doua ediție a concursului „Profesorul anului 2022”, în cadrul căruia vor fi desemnați premianți la trei categorii: Profesorul universitar, Conferențiarul universitar și Asistentul universitar al anului 2022. O decizie în acest sens a fost aprobată de senatorii universitari. De asemenea, au fost aprobate componența Comisiei de concurs, constituită din prorectori, decani, președintele Comitetului sindical al angajaților USMF „Nicolae Testemițanu” și reprezentantul Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină, și criteriile de departajare a concurenților la concurs.

Prima etapă a avut loc între 16-31 mai, perioadă în care subdiviziunile universitare au identificat candidaturile eligibile. Etapa a II-a (6-30 iunie) a prevăzut înaintarea numelor acestora Consiliului facultății/Comisiei facultății. Ulterior, între 5-30 septembrie vor fi desemnați învingătorii

Concursul „Profesorul Anului” a fost instituit în scopul stimularii creativității științifico-didactice a personalului academic, motivării dezvoltării profesionale continue, sporirii calității procesului educațional, de cercetare și activitate clinică, promovării experienței avansate și ino-

competiției (a III-a etapă), prin vot secret și liber exprimat de către membrii Comisiei universitare. Premianții la cele trei categorii vor fi aprobați de către Senatul universitar.

vatoare, conform celor mai bune practici europene în domeniu.

Festivitatea de decernare a premiilor se va desfășura în luna octombrie, în cadrul Zilelor Universității.

Mediciniștii – promotori ai conceptului de sănătate

„Conceptul de sănătate” (*Concept of Health*) a fost genericul unui seminar organizat de către reprezentanții ai Catedrei de limbi moderne a USMF „Nicolae Testemițanu”, secția limba engleză, în data de 6 mai curent. Protagonistii evenimentului – studenții din anul I ai Facultății de Medicină nr.

Olga Tumuruc, asistent universitar la Catedra de limbi moderne, a menționat că „atunci când vorbim despre sănătate, mulți oameni atrag atenția la sănătatea fizică, însă conceptul de sănătate este mult mai vast și complex, acoperind toate domeniile vieții”. În acest context, organizatorii

1, grupa M2108 – au prezentat proiecte științifice și activități socio-culturale ce au avut drept scop informarea publicului despre diverse aspecte ale conceptului de sănătate, dar și unele măsuri de protecție a sănătății.

Mediciniștii au prezentat proiecte documentate și activități interactive prin care au evidențiat aspecte ce țin de sănătatea fizică, mintală, socială, de mediu, economică etc. De asemenea, ei au pus accent pe diverse metode de prevenire a celor mai răspândite maladii și de protecție a sănătății populației la nivel global.

seminarului au prezentat definiția Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) pentru conceptul de sănătate și anume că „sănătatea nu este absența bolii ca atare sau a infirmității, ci o bunăstare fizică, mintală și socială deplină, de rând cu capacitatea de a duce o viață productivă la nivel social-economic”.

Potrivit OMS, raportul dintre condițiile ce afectează sănătatea este următorul: stilul de viață și nutriția reprezintă 50%, genetica și ereditatea – 20%, mediul extern și condițiile naturale – 20% și asistența medicală – 10%.

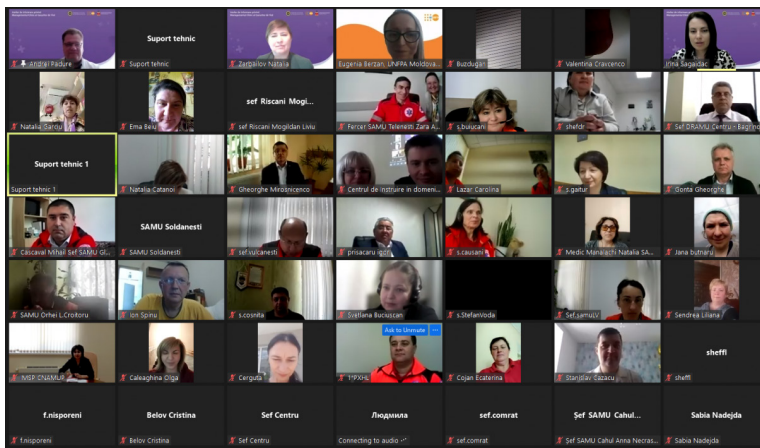
Program de instruire în managementul clinic al cazurilor de viol

Managementul clinic al cazurilor de viol a fost tema unor ateliere de informare (nouă la număr) destinate personalului didactic din instituțiile de învățământ cu profil medical și personalului medical din instituțiile medico-sanitare din țară. Activitățile de instruire au fost realizate de o echipă de formatori de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

La ateliere au participat cadre didactice de la instituția noastră, Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie

dicale după viol, aspecte legale ale răspunsului medical în cazurile de viol (documentare leziuni, prelevare probe, informarea Poliției), asistența medicală acordată copiilor – victime ale violenței sexuale, monitorizarea victimelor violenței sexuale ș.a.

Atelierele au avut ca scop facilitarea aplicării de către personalul medical a prevederilor Protocolului Clinic Standardizat privind Managementul Clinic al Cazurilor de Viol, document elaborat de către corpul profesoral-didactic al Universității, cu suport-

din orașele Chișinău, Bălți, Ungheni, Orhei și Cahul, centrele de educație medicală continuă a personalului medical și farmaceutic cu studii medii din Chișinău și Bălți, precum și medici de familie din instituțiile de asistență medicală primară din capitală și din țară și angajații Centrului de Medicină Legală, inclusiv din subdiviziunile teritoriale.

Programul de instruire a inclus subiecte precum: drepturile omului și asistența medicală pentru victimele violului, etapele asistenței me-

tul UNFPA, și aprobat de Ministerul Sănătății, în toamna anului 2021.

Din grupul de moderatori de la USMF „Nicolae Testemițanu” au făcut parte: Natalia Zarbailov, conferențiar universitar la Catedra de medicină de familie, Irina Sagaidac, conferențiar universitar la Departamentul Obstetrică și Ginecologie, Andrei Pădure, conferențiar universitar, șef al Catedrei de medicină legală, și Rodica Eremciuc, asistent universitar la Departamentul Pediatrie.

Fortificarea capacității de răspuns a personalului medical în situații de criză umanitară

Reprezentanți ai Departamentului Obstetrică și Ginecologie și ai Catedrei de medicină de familie de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au organizat un șir de ateliere de informare on-line, în luna mai, privind pachetul inițial minim de servicii de sănătate sexuală și reproductivă în situații de criză umanitară, situații excepționale sau urgențe de sănătate publică.

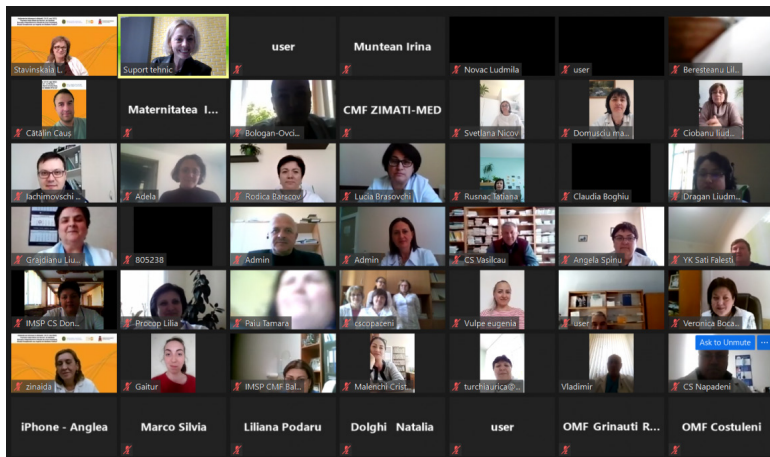
Prim-prorectorul Olga Cernețchi, șefa Departamentului Obstetrică și Ginecologie, a menționat că sesiunile de instruire au avut drept scop fortificarea capacității personalului medical pentru a răspunde prompt la necesitățile persoanelor refugiate din Ucraina, oferind servicii în domeniul sănătății sexuale și reproductivă în contextul umanitar curent. „Necesitatea asigurării accesului universal la servicii de sănătate sexuală și reproductivă este stringentă atât în context cotidian, dar mai ales în timpul situațiilor de criză umanitară și situații de urgență în sănătate publică, luând în considerație riscul cazurilor de violență, inclusiv de abuz sexual, de creștere a numărului de cazuri de infecții cu transmitere sexuală, de sarcini neplanificate și riscul de morbiditate și mortalitate maternă. Aceste situații se pot agrava în peri-

oade de criză și pot exacerba vulnerabilitatea persoanelor și, în particular, a femeilor și a fetelor, grupurilor vulnerabile ale populației cu dizabilități și cu risc sporit de infectare HIV etc.”, a adăugat prim-prorectorul.

Seminarele au fost organizate sub egida Ministerului Sănătății al Republicii Moldova și cu suportul Fondului ONU pentru Populație în cadrul unui parteneriat de colaborare și au fost destinate medicilor de familie

personalului din unitățile de primiri urgente și secțiile cu profil obstetric-ginecologic, neonatologie și pediatrie din cadrul spitalelor republicane, municipale și raionale, centrelor de sănătate prietenoase tinerilor, cabinetelor de sănătate a reproducerii și centrelor comunitare de sănătate mintală.

Echipa formatorilor de la USMF „Nicolae Testemițanu” a fost constituită din: profesorul universitar

din instituțiile de asistență medicală primară din Chișinău și din țară, angajaților subdiviziunilor teritoriale ale Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească,

Olga Cernețchi, conferențiar universitar Zinaida Sîrbu și Irina Sagaidac, și asistentul universitar Ludmila Stavinskaia.

Suport vital de bază în resuscitare

În data de 4 mai 2022, la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală (CUSIM) al USMF „Nicolae Testemițanu” a fost lansat primul curs de instruire Suport vital de bază (BLS – Basic Life Support) sub egida Consiliului European de Resuscitare (ERC).

Posibilitatea organizării pe plan național și participării la asemenea cursuri cu obținerea certificatului european constituie un salt calitativ în implementarea metodelor educaționale moderne și în oferirea asistenței medicale de urgență. La finalul sesiunilor de instruire beneficiarii au acces la manuale și ghiduri actualizate și pot utiliza platforma de învățare on-line de pe site-ul oficial al ERC.

Stringența unor asemenea cursuri este condiționată de faptul că moartea subită cardiacă este a treia

cauză de deces în Europa și constituie între 67 și 170 de cazuri la 100 mii de locuitori. Conform datelor statistice, la nivel mondial doar 5-10% dintre acești pacienți se externează din spi-

tale, majoritatea decedează la etapa prespitalicească.

Educația în resuscitare este unul dintre pilonii ECR, care mai bine de 20 de ani, facilitează organizarea cursurilor de resuscitare, vizând calitatea și

practica înaltă, pentru a susține o implementare la scară largă. În prezent, rețeaua de formare cuprinde 47 de țări, anual fiind eliberate 157 000 de certificate.

Consiliul European de Resuscitare furnizează standardul pentru ghidurile de resuscitare și formare europeană bazat pe un consens științific internațional și asigură formarea calitativă în *Suportul vital de bază* (Basic Life Support) atât pentru laici, cât și pentru profesioniști din domeniul sănătății.

Primul curs de instruire s-a desfășurat sub ghidarea reprezentanților ERC – Violetta Raffai și Sander van Goor, iar din echipa locală de instructori au făcut parte: Andrei Romancenco, director al CUSIM, Iurie Saratila, vicedirector pentru programe educaționale și evaluare, Cornel Ursu și Roman Fuștei, asistenți programe de simulare.

Metodă inovativă în formarea medicilor rezidenți în cardiocirurgie

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a introdus o metodă inovativă de pregătire a viitorilor medici în domeniul chirurgiei cardiovasculare, preluată din practica universităților de medicină din Europa și SUA.

Începând cu luna aprilie 2022, în programul de studii la rezidențiat specialitatea *Cardiocrinurgie*, anii I și III, a fost introdus obligatoriu subiectul privind însușirea „pe viu” a tehnicilor chirurgicale pentru diferite patologii ale cordului și vaselor pe inimi recoltate de la porcine și ovine.

Profesorul universitar Anatol Ciubotaru, șef al Cursului de chirurgie cardiovasculară la USMF „Nicolae Testemițanu”, cardiocrinurg, care a venit cu inițiativa de a implementa noua metodă în formarea viitorilor chirurghi cardiovasculari, a menționat că a preluat această bună practică din experiența sa anterioară în ca-

litate de șef al Departamentului Chirurgie Experimentală la Clinica de Chirurgie Cardiotoracică, Vasculară și Transplant la Universitatea de Medicină din Hanovra, Germania. Potrivit profesorului, în țările europene medicii rezidenți sunt admiși să efectueze intervenții chirurgicale pe cord doar după ce realizează 10 operații pe inimi de animale. Profesorul Ciubotaru a menționat că aplicarea noii metode de studiu a fost posibilă grație suportului rectorului Emil Ceban, care a susținut procurarea în acest scop a utilajului frigorific, a unui calculator, a ustensilelor și materialului de sutură ș.a.

Seminarul constă într-o prezentare privind anatomia, topografia, riscurile și tehnicile chirurgicale, iar ulterior cunoștințele teoretice sunt completate cu partea practică – efectuarea operațiilor pe cord de animale, în echipe de până la 10 persoane. Seminarele pentru medicii rezidenți

sunt ținute de către profesorul Anatol Ciubotaru și asistenții universitari Aurel Turcan, șef al Secției de chirur-

gie vasculară la Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, și Eduard Cheptănu, șef de studii.

Rezultatele Proiectului OBDIA-NET în primul an de implementare

Beneficiarii proiectului „Rețea transfrontalieră integrată pentru servicii avansate de sănătate în domeniul obezității, diabetului și a altor tulburări metabolice – OBDIA-NET”, cod 1HARD/4.1/93, se declară mulțumiți de rezultatele înregistrate în primele 12 luni de implementare. Membrii proiectului – reprezentanți ai Universității de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași, România, și ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova s-au întrunit, la finele lunii aprilie 2022, în cadrul unei conferințe on-line pentru a discuta și analiza derularea proiectului dat.

„Ca urmare a eforturilor conjugate ale tuturor partenerilor, s-a reușit finalizarea celei mai mari părți ale achizițiilor prevăzute, instalarea

Referitor la activitățile preconizate în al doilea an de implementare a proiectului, au fost stabilite vizite de monitorizare, proceduri de achiziționare a aparatului și semnarea noilor acorduri de colaborare. În perioada septembrie-noiembrie 2022 vor fi organizate cursuri de formare teoretică și practică pentru cadrele didactice superioare și medici, valorificate cu credite de educație medicală continuă (EMC).

În anul 2023 va fi lansat Volumul II al Ghidului pacientului, cu accent pe diabet și tulburările de nutriție, primul volum fiind centrat pe problema obezității. Printre acțiunile previzionate în cel de-al doilea an se numără elaborarea și publicarea în revista „Viața medicală” a două articole, unul despre proiect și altul despre aspecte de profilaxie a obezității la populația pediatrică.

tru deservirea populației din zona de frontieră regională; dezvoltarea sistemului educațional din regiune și dezvoltarea instituțională prin asigurarea facilităților și înființarea laboratoarelor de cercetare și predare în cele două instituții partenere; îmbunătățirea serviciilor de consiliere pentru populație, management, reglementare și politici publice în tratamentul și profilaxia obezității, a diabetului și a altor patologii nutriționale prin implicarea părților interesate, a factorilor de decizie, precum și furnizarea de ghiduri de bune practici în managementul calității și noi protocoale complexe.

OBDIA-NET urmează să devină o rețea capabilă să catalizeze asistența clinică integrată, cercetarea, educația și prevenirea și să dezvolte o infrastructură pentru oferirea unor terapii de ultimă generație persoanelor cu patologii de obezitate, diabet, nutriție (ODM) din regiune. Proiectul prevede unificarea, integrarea și consolidarea capacităților regionale prin: crearea unei rețele de excelență în furnizarea serviciilor de sănătate, cercetare medicală (fundamentală, preclinică și clinică) și educație medicală între entități cu expertiză în domeniul ODM; diminuarea decalajului dintre cunoștințe și practică în obezitate, diabet și alte tulburări nutriționale, prin managementul capacității instituționale și o abordare multidisciplinară; generarea sinergiilor între sistemul de cercetare, practica medicală și sistemul educațional ce vizează îmbunătățirea serviciilor medicale și a nivelului de sănătate la nivel regional.

Proiectul este finanțat prin Programul Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-2020, Prioritatea 4.1 – „Suport pentru dezvoltarea serviciilor de sănătate și acces la sănătate”, dispune de un buget de 1.439.631 de euro și va fi implementat în 24 de luni (28 aprilie 2021-27 aprilie 2023).

și chiar utilizarea echipamentelor. De asemenea, au fost elaborate materiale informative – pliante și un ghid educațional (Volumul I – „Ghidul educațional al pacienților cu obezitate, diabet și boli metabolice”).

Obiectivele proiectului OBDIA-NET țin de: crearea și dezvoltarea unei rețele transnaționale și multidisciplinare (de servicii medicale, cercetare și educație) formată din 12 centre tematice interconectate pen-

Conferința științifico-practică „Actualități în oftalmologie”

Medici oftalmologi din țară și de peste hotare s-au întrunit la cea de-a VII-a ediție a conferinței științifico-practice cu genericul „Actualități în oftalmologie”. Manifestarea a fost organizată pe 8 și 9 aprilie 2022, în format mixt, de catedrele Oftalmologie-Optometrie și Oftalmologie ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în parteneriat cu Societatea Oftalmologilor din municipiul Chișinău și Asociația Oftalmologilor din Moldova.

Evenimentul a fost deschis de către profesorul universitar Valeriu Cusnir, șef al Catedrei de oftalmologie-optometrie, președinte al Comitetului de organizare a conferinței, care a declarat că familiarizarea comunității medicale cu un spectru

refracția oculară, boala coronariană a retinei, a nervului optic, glaucomul, cataracta, cât și în afecțiuni rare sau foarte rare.

Conf. univ. Alexandru Corlăteanu, reprezentantul Departamentului Cercetare la acest eveniment, a subliniat suportul Universității în organizarea manifestărilor științifice, reieșind din faptul că perioada în care trăim dictează necesitatea de cunoștințe actuale și temeinice în diverse domenii, precum și o abordare interdisciplinară a acestora.

Profesorul universitar Eugen Bendelic, șeful Catedrei de oftalmologie, a evidențiat că scopul principal al conferinței este îmbunătățirea asistenței specializate acordate pacienților cu deficiențe de vedere: „Eforturile consolidate ale echi-

pal Chișinău, Boris Gilca, a afirmat că forumul oferă posibilitatea de a pune în discuție succesele remarcabile ale proiectelor inovative, activităților și bunelor practici recunoscute la nivel național și internațional în domeniul oftalmologiei. „Specialitatea Oftalmologie este una esențială, deficiența de vedere fiind una dintre cele mai complicate dizabilități, ce forțează persoanele vizate să se bazeze pe suportul celor din jur”, a afirmat Boris Gilca.

„Actualmente, traversăm o perioadă complicată, însă demersul științific nu trebuie să stagneze nicicând. Forumul academic dovedește că nici aceste timpuri incerte nu pot stopa procesul de comunicare și cercetare. Reprezentanții domeniului de artă sunt cei mai fideli beneficiari ai rezultatelor invențiilor și descoperirilor în domeniul oftalmologiei, deoarece vederea pentru un artist este un instrument primordial. Este o certitudine că Republica Moldova dispune de un potențial sigur în Oftalmologie, iar comunicările științifice și schimbul de opinii pot spori dezvoltarea profesională a participanților”, a opinat directorul Muzeului Național de Artă, Tudor Zbârnea, într-o intervenție online.

Pe parcursul celor două zile ale lucrărilor conferinței au fost abordate subiecte privind conceptul de formare profesională a specialiștilor în domeniul oftalmologiei și optometriei, colaborarea moldo-norvegiană pe acest segment, manifestările clinice și complicațiile oculare provocate de COVID-19, scleroza multiplă și infecția cu SARS-CoV-2, procesul de îmbătrânire și ponderea sindroamelor geriatrice la vârstnici, aplicațiile inteligenței artificiale în oftalmologie, telemedicina și impactul acestora în acest domeniu ș.a.

larg de subiecte din Oftalmologie și, pentru prima dată, din Optometrie, dezbaterile temelor actuale din acest domeniu va contribui substanțial la îmbunătățirea serviciului medical oftalmologic din Republica Moldova. Programul conferinței a pus un accent deosebit pe progresul recent atât în patologii frecvente precum

pelor de medici oftalmologi aduc lumină în ochii pacienților, fapt ce reprezintă o realizare și un succes comun”.

Referindu-se la subiectul colaborării moldo-norvegiane în domeniul oftalmologiei și optometriei, șeful Direcției generale asistență socială și sănătate din cadrul Consiliului muni-

Distincții la expoziția Euroinvent 2022

Inventatorii Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au obținut 16 medalii, 4 diplome de excelență și 4 distincții speciale la Expoziția Europeană de Inovare și Creativitate „Euroinvent 2022”, ediția a XIV-a, ce s-a desfășurat în perioada 26-28 mai la Iași, România.

Echipa USMF „Nicolae Testemițanu” a prezentat 19 lucrări la cele două secțiuni ale expoziției – Salonul de Invenții și Proiecte Inovative și Salonul de Carte, reprezentând rezultatele activităților de cercetare și inovare, protejate cu brevete de invenție și drepturi de autor. În total, pentru invențiile, proiectele științifice și de doctorat, dar și publicațiile științifice și didactice prezentate la salon, inventatorii Universității au fost menționați cu 7 medalii de aur, 4 medalii de argint și 5 medalii de bronz. Una dintre cele trei distincții speciale – Trofeul „The Youngest Inventor Andi Dwi PUTRA AWARD” – i-a fost acordată Marianei Jian, cercetător științific, Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare al USMF „Nicolae Testemițanu”. Alte trei distincții speciale au fost acordate de Universitatea din Craiova, Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași și Universitatea Tehnică din Timișoara.

Printre membrii juriului internațional al Salonului „Euroinvent 2022” au fost specialiști în domeniu din Malaysia, Croația,

Irak, Canada, Turcia, Egipt, Republica Yemen, Emiratele Arabe Unite, Portugalia, Thailanda, România și Republica Moldova. Menționăm că în componența Juriului au fost și doi reprezentanți ai universității noastre – profesorul universitar Viorel Nacu, șef al Laboratorului de inginerie tisulară și culturi celulare, inventator, specialist în celule

stem, și Ianoș Corețchi, conferențiar universitar la Catedra de farmacologie și farmacologie clinică, cercetător științific superior.

În cadrul ediției din acest an au fost prezentate peste 700 de invenții și proiecte de cercetare din 27 de țări. Comunitatea inventatorilor din Republica Moldova a participat cu 146 de lucrări expuse de universitățile și instituțiile de cercetare.

„Euroinvent” a fost organizat de Forumul Inventatorilor Români, Asociația pentru Ecologie și Dezvoltare Durabilă, prin Centrul de Informare „Europe Direct” Iași, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi”, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în parteneriat cu Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași, Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Protecția Mediului. Expoziția s-a desfășurat sub egida *International Federation of Inventors' Associations* și *World Inventions Intellectual Property Associations*, reprezentând un eveniment european de elită în domeniul inovării și cercetării.

Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” va organiza Conferința științifică anuală Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță, în perioada 19-21 octombrie 2022. În acest an, manifestarea științifică va fi consacrată aniversării a 77-a de la fondarea Almei Mater și celor 95 de ani de la nașterea profesorului Nicolae Testemițanu, fost rector al Universității, ministru al sănătății, ilustru savant și Om de stat, academician post-mortem. În data de 18 octombrie, în acest context va fi organizată o pre-conferință dedicată vieții și activității profesorului.

Potrivit prorectorului pentru activitate de cercetare, academicianul Stanislav Groppa, conferința științifică anuală va fi

medicale, conform înregistrării prealabile. Sedința extinsă a Senatului universitar va avea loc pe 21 octombrie, începând cu ora 14:00, după care se va desfășura *Gala Laureatilor*, cu începere de la ora 16:00.

Actuala ediție a conferinței va include și concursul de performanță *Impactul activității de cercetare*, stabilit în baza articolelor publicate în reviste cu cel mai mare factor de impact înregistrat pe facultate în baza Raportului privind activitatea de cercetare în 2021, conform datelor preluate din bazele de date SCOPUS și Google Scholar. Învățătorii concursurilor vor fi premiați în cadrul *Galei Laureatilor*.

Totodată, va fi organizată o expoziție virtuală privind realizările în domeniul cercetării și inovării în anii 2021-2022, în baza participării reprezentanților Universității

inaugurată în data de 19 octombrie, cu începere de la ora 13:00, în cadrul ședinței solemne a Consiliului științific, și va continua cu o serie de comunicări magistrale cu genericul *State of the Art Lectures*, începând cu ora 15:00. Ultimele vor fi ținute de profesori invitați de peste hotare, specialiști renumiți în domeniul medicinei.

În data de 20 octombrie, vor avea loc simultan 8 sesiuni în secții pe profil tematic, cu începere de la ora 9:00. În aceeași zi, la ora 15:00, participanții vor putea lua parte la un șir de cursuri educaționale și workshopuri

la expoziții și saloane internaționale de cercetare, inovare și transfer tehnologic.

Cele mai bune lucrări ale cadrelor științifico-didactice și ale studenților-doctoranzi vor fi publicate într-un supliment al *Revistei de știință a sănătății din Moldova*.

Participanții se pot înregistra la lucrările Conferinței, la cursurile educaționale și workshopurile medicale până la 20 septembrie 2022, iar posterele electronice vor putea fi încărcate cu începere de la 10 august până la 10 septembrie curent.

Congresul MedEspera, ediția a IX-a

Cca 800 de participanți din 15 țări au participat la lucrările Congresului internațional pentru studenți și tineri medici „MedEspera” 2022, ediția a IX-a, organizat de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova și Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în perioada 12-14 mai.

Potrivit rectorului Emil Ceban, congresul este un eveniment important atât pentru Universitate, cât și pentru întreaga comunitate medicală din republică. Grație potențialului intelectual și valorilor promovate, acesta a devenit un forum științific al tineretului și cetezanței. „La USMF „Nicolae Testemițanu” învățământul superior medical se desfășoară într-o relație armonioasă cu activitatea de cercetare științifică, în baza principiului educație prin cercetare. Un rol deosebit în realizarea acestui deziderat îl revine tinerilor cercetători, care întotdeauna au constituit un valoros potențial intelectual al națiunii. Anume ei sunt forța care generează și implementează cele mai inovative și progresive idei și proiecte”, a afirmat rectorul.

Potrivit profesorului Ceban, dimensiunea internațională a evenimentului deschide noi oportunități pentru extinderea cooperării științifice internaționale. În consecință, se obțin rezultate benefice în formarea și perfecționarea cadrelor medicale și farmaceutice, în sporirea calității serviciilor medicale acordate populației,

în dezvoltarea eficientă a sistemului național de sănătate. Astfel, se materializează aspirațiile de integrare în aria europeană de instruire și cercetare medicală.

Ministra Sănătății a Republicii Moldova, Ala Nemerenco, a declarat că Medicina nu poate exista fără dovezi, fără a demonstra succesul trata-

toarcei în instituții ce sunt gata să capteze aceste cunoștințe, dotate cu tomografe computerizate, rezonanțe magnetice și laboratoare performante, astfel ca să puteți demonstra capacitățile profesionale și, nicidecum, să nu faceți un pas înapoi, doar înainte”, a specificat oficialul de la sănătate. În final, Ala Nemerenco a sublini-

tră îi veți fi alături”, a conchis ministra.

Invitatul de onoare la forumul științific, profesorul universitar Dr. Ross Fisher, chirurg pediatru consultant la Spitalul de Copii din Sheffield, Marea Britanie, a apreciat drept un privilegiu oportunitatea de a participa la acest congres. „În calitate de medic am obținut succese în activitatea mea îndelungată de peste 20 de ani și vă asigur că oricine poate ajunge la performanțele mele, adică orice student poate aspira să devină un medic adevărat, care va putea ajuta pacienții, schimbându-le viața. Nu este un drum direct spre succes, întotdeauna este o luptă, dar rezultatele obținute în final pot fi uimitoare”, a afirmat profesorul.

La rândul său, Dr. Teodor Cristian Blidaru, fost delegat de tineret al României la Organizația Națiunilor Unite și primul delegat de tineret la Organizația Mondială a Sănătății, a remarcat că a participat anterior la Congresul MedEspera în calitate de student și a rămas impresionat de comunicarea cu personalitățile din domeniu. „Felicit organizatorii, profesorii – adevărate modele pentru studenți, dar și autoritățile din sănătate pentru susținerea pe care o acordă tinerilor medici, implicându-i în astfel de evenimente de anvergură. Deși mă aflu în România, sufletul meu este cu voi, acest congres constituind un prilej de mândrie pentru toți participanții și organizatorii”, a adăugat Dr. Blidaru.

„Sunt norocoasă să iau parte la lucrările congresului, în timp ce concetățenii mei se luptă cu inamicul în condiții îngrozitoare, soldații din orașul Mariupol au rămas fără mâini și picioare fiind afectați de necroză în lipsa asistenței medicale corespunzătoare”, a declarat Olena Marciuc, studentă la Universitatea Bucovineană de Medicină din orașul Cernăuți. În context, studenta a lansat un îndemn de încetare a războiului din Ucraina. Totodată, aceasta a remarcat contribuția deosebită a profesorilor la instruirea medicinistilor, subliniind că trebuie să ne stabilim scopuri și obiective, dar și să nu uităm să ne bucurăm de ceea ce avem în timp de pace.

Programul congresului a cuprins lecții magistrale ținute de profesori renumiți de peste hotare, sesiuni științifice pe secțiuni tematice, sesiuni de postere, workshopuri, la care participanții au prezentat materiale științifice originale și cazuri clinice – rezultatele cercetărilor ce nu au fost prezentate anterior la alte forumuri științifice.

Invitați de onoare ai congresului au fost profesori și personalități notorii din domeniul medicinei: Ross Fisher și Thais Russomano (Marea Britanie), Florin Ramadan (Austria), David Heigener (Germania), Veaceslav Savan (Franța, diaspora medicală), Răzvan Socolov, Nicolae Crisan, Eduard Liciu și Adrian Covic (România).

mentelor și fără investiții serioase în tehnologii. „Cât de mult nu am înaintat, fundament la toate rămâne să fie omul, și felul în care voi, tinerii, veți studia în băncile Universității determină, de fapt, succesul unui sistem de sănătate. După ce ați cules cunoștințe destul de avansate în domeniul medical și farmaceutic, trebuie să vă

at parteneriatul puternic stabilit între Ministerul Sănătății și USMF „Nicolae Testemițanu”, ce se va dezvolta într-un ritm și mai alert, dorindu-le tinerilor cercetători să persevereze, să aibă curajul să înainteze. „Noi vă așteptăm cu drag ca să deveniți forța motrice a sistemului de sănătate, care va putea să se dezvolte doar dacă Dumneavoa-

Premieră la USMF „Nicolae Testemițanu”: lansarea microscopului confocal Leica

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a lansat în data de 13 mai curent un microscop confocal Leica – aparat performant pentru realizarea cercetărilor în domeniul biomedicinii. Achiziționarea acestuia a fost posibilă grație grantului structural transfrontalier „Rețea transfrontalieră integrată pentru servicii avansate de sănătate în domeniul obezității, diabetului și a altor tulburări metabolice – OBDA-NET”, dezvoltat și implementat împreună cu Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași, România.

„Ne-am propus să creăm condiții decente pentru cercetătorii din țara noastră, motivându-i să rămână acasă și să contribuie atât la dezvoltarea Universității și

Prezent la eveniment, invitatul de onoare de la UMF „Grigore T. Popa”, prof. Dr. Adrian Covic, rector pentru cercetare științifică, a evidențiat faptul că acesta „este un mare pas înainte, deoarece reprezintă primul proiect transfrontalier de succes, iar Universitatea Dumneavoastră a fost primul movens. Patologiile cronice – diabetul, boala de rinichi, maladiile cardiace – sunt, de fapt, bolile prezentului și ale viitorului. Acest proiect reprezintă o cale bună pentru familiarizarea tinerilor la început de drum, cu tehnici de înaltă performanță”. În finalul discursului, profesorul Covic a felicitat reprezentanții instituției noastre pentru ideea de a concentra achizițiile de valoare într-un centru de cercetări moleculare, și probabil UMF Iași vă va urma exemplul.

bil în acele timpuri când procesele de evoluție imagistică nu ofereau mari posibilități de cercetare. Iată că în prezent sunem avantați, grație acestui sistem putem să pătrundem în integritatea celulei, să vedem care sunt particularitățile, structurile fine și să urmărim ce schimbări au loc”, a conchis profesorul Groppa.

În cadrul evenimentului, Tatiana Marițoi, asistent universitar la Catedra de anatomie și anatomie clinică, specialist în microscopia confocală, care a efectuat un stagiu la Centrul de Cercetare Avansată în Medicină și Farmacie la Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade” din Târgu Mureș, România, a menționat că „această achiziție reprezintă o frumoasă bijuterie și este o onoare să fie copilotul acestui sistem, cu ajutorul căruia se poate monitoriza eficacitatea tratamentului și vizualiza integrarea moleculelor specifice în pastile sau metode de tratament aplicate”.

Microscopul confocal este un instrument științific ce va fi utilizat în activitatea de cercetare a USMF „Nicolae Testemițanu” în conformitate cu Planul strategic de dezvoltare a Universității în perioada 2021-2030 și Strategia de fortificare a domeniului cercetare și inovare. Acest microscop reprezintă un aparat performant de fluorescență ce folosește o sursă de lumină de tip laser pe probă. Un senzor detectează fluorescența fiecărui punct al probei și toate aceste informații sunt procesate pentru a genera o imagine virtuală tridimensională (3D). Astfel, microscopul confocal va răspunde unora dintre cele mai dificile provocări ale științei moderne, asigurând o sensibilitate ridicată și viteză necesară pentru imagistica celulară a țesuturilor vii. Sistemul de microscopie confocală se bazează pe o tehnologie de creștere semnificativă a rezoluției și permite vizualizarea și examinarea preparatelor histologice și citologice, fixate sau proaspete și marcate fluorescent.

Proiectul transfrontalier „Rețea transfrontalieră integrată pentru servicii avansate de sănătate în domeniul obezității, diabetului și a altor tulburări metabolice – OBDA-NET” este finanțat prin Programul Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-2020.

a sistemului medical, cât și a țării”, a declarat rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, în cadrul unei conferințe de presă, organizată în acest scop. Astăzi, pentru a asigura excelență și calitate înaltă în educație și asistență medicală este necesară aplicarea cercetării științifice. De aceea, toate eforturile comunității universitare sunt orientate spre reformarea proceselor de educație medicală prin cercetare, atragerea studenților și a tinerilor medici în cercetarea fundamentală, iar valorificarea potențialului uman, în acest sens, rămâne primordială. „Planificăm deschiderea Biobăncii și a studiilor genetice de anvergură. Avem planuri ambițioase și toată determinarea de a le implementa cât mai curând”, a opinat rectorul Emil Ceban.

Acad. Stanislav Groppa, rector pentru activitate de cercetare, a menționat că lansarea acestui microscop confocal constituie rezultatul muncii în echipă, iar „colaborarea cu Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași reprezintă o onoare și o posibilitate deosebită, deoarece suntem o populație cu istorie, tradiții și rădăcini comune.

„Proiectul dat este o piatră de temelie pentru ziua de astăzi și cea de mâine, avem oportunități unice de a studia probleme importante ce se referă la îmbunătățirea calității vieții populației, fapt ce ne-ar permite să extrapolăm și să propunem strategii exacte de profilaxie și de tratament. La începutul carierei mele în neurologie aveam mereu necesitatea de a cunoaște creierul în profunzime, ceea ce era imposi-

Chirurgia personalizată la adulți și copii – chirurgia viitorului

Chirurgia personalizată la adulți și copii – chirurgia viitorului a constituit genericul unei conferințe științifico-practice naționale cu participare internațională, dedicată ilustrului chirurg, fondator al serviciului chirurgical din țară – Constantin Țibîrnă. Evenimentul științific a fost organizat la 24 și 25 martie 2022, în format mixt, de către Academia de Științe a Moldovei (ASM) în parteneriat cu Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

„Este necesar să fundamentăm această direcție prin integrarea nu numai a cercetătorului din domeniul medicinei din cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, ci și din cadrul instituțiilor ASM”.

Programul conferinței a inclus subiecte actuale în domeniul chirurgiei la copii și adulți. Șefa Catedrei de chirurgie oro-maxilo-facială pediatrică și pedodontie „Ion Lupan”, conferențiarul Silvia Răileanu, împreună cu alți membri ai catedrei au abordat problema afecțiunilor oro-

„Evenimentul dat este prima reuniune de acest gen în domeniul chirurgiei în țara noastră, în care viața și activitatea profesorului Constantin Țibîrnă este prezentată ca un excepțional model de existență și vocație, de slujire fidelă în numele prezentului și al viitorului, un exemplu demn de urmat pentru generațiile tinere”, a menționat rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, la inaugurarea forumului.

Academiciana Eva Gudumac a subliniat faptul că manifestarea științifică a adus în prim-plan rezultatele activității cadrelor științifico-didactice și a cercetătorilor USMF „Nicolae Testemițanu”, ASM, Institutului Oncologic și Institutului Mamei și Copilului în cadrul proiectului privind Medicina personalizată ce vizează tumorile și malformațiile congenitale la copii și adulți.

Despre necesitatea de a continua cercetările privind medicina personalizată a vorbit prorectorul pentru activitatea de cercetare a Universității, academicianul Stanislav Groppa:

maxilo-faciale la copii, prezentând diferite cazuri clinice.

Conferențiarul universitar Diana Uncuța, șefa Catedrei de propedeutică stomatologică „Pavel Godoroja” a Universității, a menționat în prezentarea sa dedicată regretaților decani și profesori universitari ai Facultății de Stomatologie Pavel Godoroja și Ion Lupan, că aceste somități au marcat parcursul și progresul atât al facultății, cât și al zecilor de generații de specialiști.

Profesorul Aurelia Spinei a prezentat comunicarea *Impactul factorului de necroză tumorală asupra afectării prin carie dentară a copiilor cu tumori*.

În finalul conferinței, academici-anul Gheorghe Țibîrnă, fratele profesorului Constantin Țibîrnă, a mulțumit tuturor participanților pentru dedicație și contribuție, punctând: „Chirurgia personalizată la adulți și copii – chirurgia viitorului – reprezintă un eveniment de o importanță majoră pentru medicina autohtonă, datorită subiectelor abordate, iar o semnificație deosebită constituie omagiul adus profesorului Constantin Țibîrnă”.

Vizita ambasadorului Statului Israel la Universitatea de Medicină

O vizită de informare și documentare la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a întreprins Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Statului Israel în Republica Moldova, Excelența Sa dl Joel Lion.

Vizita a fost efectuată în data de 17 mai 2022, în scopul identificării soluțiilor de revitalizare a cooperării internaționale cu instituțiile din Israel, diplomatul fiind însoțit de asistentul său Belenki Rahamim.

Rectorul Emil Ceban s-a referit la aspectele colaborării fructuoase stabilite de-a lungul multor ani între Universitate și instituții de profil din Statul Israel. În acest context, au fost abordate mai multe subiecte ce țin de: acreditarea internațională instituțională, contingentul de beneficiari și programele de studii, instruirea studenților israelieni, oferta educațională pentru cetățenii altor țări, condițiile de studii și cazare, pregătirea clinică a viitorilor

medici și cerințele de admitere la studii a candidaților originari din alte state.

decizia autorităților din Israel de a nu recomanda cetățenilor săi să-și

În altă ordine de idei, rectorul și-a exprimat nedumerirea privind

continuă studiile la universitatea noastră. Astfel, începând cu anul de

studii 2019-2020, USMF „Nicolae Testemițanu” nu a mai primit cereri de la cetățenii Statului Israel cu privire la admiterea la programul de studii Medicină. Decizia a fost luată ca urmare a vizitei unui oficial israelian, care aparent a apreciat în termeni pozitivi condițiile de pregătire a tinerilor medici la universitatea noastră. Cu toate acestea, imediat după această vizită, autoritățile israeliene au emis un comunicat prin care nu recomandă tinerilor originari din Israel să opteze pentru programul de studii Medicină la USMF „Nicolae Testemițanu”. Totodată, studenților care au fost admiși până în anul 2019 li s-a permis să-și finalizeze studiile. Rectorul a calificat această decizie drept una politică, reieșind din faptul că autoritățile din Israel nu au manifestat interes pentru continuarea colaborării, preferând stoparea admiterii cetățenilor israelieni la Universitate. Rectorul a accentuat că reprezentanții Universității

au întreprins mai multe vizite de lucru în Israel, au avut întrevederi cu oficialii responsabili de pregătirea și licențierea medicilor cu scopul de a remedia această situație de incertitudine, dar deocamdată nu a fost identificată o soluție în acest sens.

E.S. Joel Lion a luat act de informația prezentată de către rector și alți responsabili de recrutarea, documentarea și instruirea cetățenilor străini la USMF „Nicolae Testemițanu” și a specificat că soluția optimă în rezolvarea oricăror probleme de acest gen este implicarea misiunilor diplomatice ale ambelor țări. În acest mod ar fi prezentată poziția oficială a părților și, inevitabil, s-ar putea ajunge la un consens.

În prezent, 946 de tineri originari din Israel învață diverse programe de studii la USMF „Nicolae Testemițanu”.

Susținerea proiectelor finale în cadrul programului MHELM

Primii absolvenți ai Programului de formare profesională „Leadership și management în învățământul superior din Moldova” (Moldova Higher Education Leadership and Management – MHELM) și-au susținut proiectele finale. Evenimentul a avut loc în data de 9 martie 2022 la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, iar printre absolvenții acestui program sunt membri ai echipelor manageriale din cadrul instituției noastre și de la Universitatea de Stat din Moldova (USM).

Echipa de lucru a USMF „Nicolae Testemițanu” a venit cu două proiecte. Potrivit conferențiarului universitar Marcel Abraș, profesor pentru activitate socială, tema primului

atât de factori externi, cât și interni. Printre factorii externi se numără globalizarea, internaționalizarea procesului de studii, confirmarea competitivității la nivel național și internațional și prestarea unor servicii educaționale de calitate mai înaltă. Printre factorii interni ce influențează acest proces au fost enumerați sporirea nivelului de performanță al angajaților și competitivitatea interprofesională.

Obiectivul cursului de instruire online constă în fortificarea guvernării, planificării strategice și a managementului la universitățile din Republica Moldova, pentru a oferi suport în implementarea reformelor din sector prin sporirea leadershipului,

proiect – Evaluarea sistemului de achiziții publice din Republica Moldova – a fost determinată de faptul că „suntem într-un proces continuu de achiziție de produse, servicii și de lucrări și este important să o facem corect, conform legislației în vigoare”. Proiectul dat a inclus un studiu de caz a unei proceduri de achiziții publice și ca rezultat s-a venit cu recomandări.

Cel de-al doilea proiect – Predarea, studiarea în limbi străine în cadrul instituțiilor de învățământ superior – a scos în evidență importanța predării și învățării limbilor străine în universități, fenomen determinat

competențelor și abilităților de management. Cursul a debutat la 6 octombrie 2021 cu patru module, iar diploma eliberată este echivalentul unei diplome de master (la momentul instituționalizării programului).

Instruirile au avut loc în cadrul proiectului „Leadership și management în învățământul superior din Moldova”, implementat în consorțiu cu alte șase instituții de învățământ superior din țara noastră.

Proiectul MHELM, finanțat de Programul european ERASMUS+ Capacity building in Higher Education, a fost lansat în luna noiembrie 2019 și se va încheia în noiembrie 2022.

Extinderea cooperării cu Universitatea Shinshu din Japonia

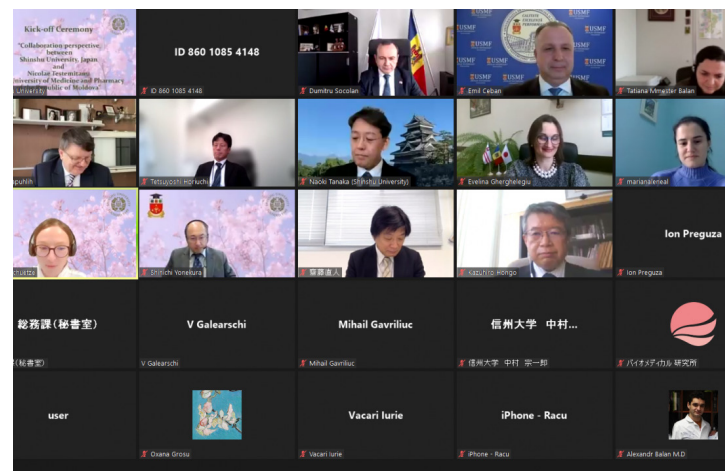
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova și Universitatea Shinshu din Japonia își vor consolida relațiile de cooperare în domeniul învățământului superior medical. Acest fapt a fost menționat în cadrul unei întruniri on-line între reprezentanții universităților și ambasadorii țărilor reprezentate, care a avut loc în data de 8 aprilie 2022.

Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, a menționat că această întrevedere reprezintă un pas important în fortificarea relațiilor de cooperare, care au fost inițiate cu mult timp în urmă pe segmentul Neurochirurgie. „La acest moment este oportun să dezvoltăm relațiile pe un spectru mai larg de domenii ale medicinei și farmaciei, având deja o experiență și știind exact necesitățile și posibilitățile ambelor instituții”, a declarat rectorul Ceban.

Ambasadorul Japoniei în Republica Moldova, Excelența Sa dl Yoshihiro Katayama, a menționat că parteneriatul între Republica Moldova și Japonia devine tot mai puternic, existând încă multe posibilități neexplorate. Referitor la cooperarea între universități, diplomatul a salutat intențiile de colaborare și consolidare a relațiilor, ceea ce va contribui la dezvoltarea învățământului superior medical, la realizarea schimbului de bune practici în domeniu și la îmbunătățirea calității asistenței medicale acordate populației ambelor țări.

E.S. dl Dumitru Socolan, Ambasadorul Republicii Moldova în Japonia, a accentuat că generațiile

viitoare vor avea de câștigat enorm de pe urma colaborării între USMF „Nicolae Testemițanu” și Universitatea Shinshu. „Societatea medicală internațională celebrează un moment de victorie datorită parteneriatului stabilit, care reprezintă o sursă pentru numeroase oportunități de colaborare în viitor.

Fără eforturile neurochirurgilor din ambele țări, care au găsit tangențe, în pofida faptului că vorbesc limbi diferite și aparțin unor culturi diferite, această colaborare nu ar fi avut loc”, a accentuat diplomatul.

Profesorul Grigore Zapuhliș, șef al Catedrei de neurochirurgie a USMF „Nicolae Testemițanu”, membru corespondent al Societății Japoneze de Neurochirurgie și promotor al relațiilor de cooperare moldo-niponă, a făcut o prezentare referitor la dezvoltarea neurochirurgiei în Republica Moldova, calificându-l pe profesorul Hongo drept o somitate de nivel mondi-

al în domeniul neuroștiințelor. De asemenea, prof. Zapuhliș a accentuat contribuția acestuia la instruirea tinerilor medici neurochirurghi, mulți dintre aceștia devenind personalități notorii în domeniu.

Profesorul emerit Kazuhiro Hongo, neurochirurg la Universitatea Shinshu, a relatat câteva detalii

din istoria colaborării cu Catedra de neurochirurgie a universității noastre, care, împreună cu prof. Grigore Zapuhliș, au inițiat proiectul “Second International Neurosurgical Winter Meeting Zermatt” în anul 2007. Acest proiect a stat la baza colaborării moldo-nipone. În final, profesorul Hongo a punctat că urmează noi colaborări inedite axate pe metode inovative de tratare a pacienților și intervenții chirurgicale comune, la fel și participări active în toate activitățile de studii și cercetare pentru studenții și cadre științifico-didactice ale celor două universități.

Parteneriat durabil cu Fondul ONU pentru Populație în Moldova

O delegație a Fondului Națiunilor Unite pentru Populație în Republica Moldova (UNFPA), în componența Reprezentantei Rezidente, dr. Nigina Abaszada, și Eugeniei Berzan, analistă de programe în domeniul sănătății reproductive, a vizitat USMF „Nicolae Testemițanu”, în data de 18 aprilie 2022.

În cadrul întrevederii cu rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, și prim-prorectorul Olga Cernețchi, părțile au abordat aspecte ale colaborării între instituții, ce este realizată în contextul obiectivului de asigurare la nivel național a accesului universal la servicii de sănătate sexuală și reproductivă, inclusiv la servicii de planificare familială și la mijloace de contracepție – aceasta fiind una dintre țintele Obiectivelor pentru Dezvoltare Durabilă.

Dr. Nigina Abaszada a menționat că UNFPA va acorda asistență sistemului de sănătate din Republica Moldova, în contextul crizei refugiaților din Ucraina, în special o donație de echipament medical performant în dome-

niul obstetricii și ginecologiei, cu care în scurt timp urmează a fi dotate opt instituții medico-sanitare din țară: Institutul Mamei și Copilului, Spitalul Clinic Municipal nr. 1 „Gheorghe Paladi” din Chișinău, Spitalul Clinic Bălți, Spitalul Raional Edineț, Spitalul Raional Cahul, Spitalul Raional Ceadr-Lunga, Spitalul Raional Comrat și Institutul Oncologic.

De asemenea, UNFPA va oferi un lot semnificativ de kituri medicale în domeniul sănătății reproducerii ce conțin medicamente, dispozitive și consumabile necesare pentru acordarea pachetului inițial minim de servicii de sănătate sexuală și reproductivă în orice situație de criză, inclusiv și kituri specializate ce vor fi utilizate în contextul managementului clinic al cazurilor de viol, ce la fel vor fi distribuite instituțiilor medicale din țară. „O componentă importantă și stringentă este ca personalul medical să cunoască cum să utilizeze aceste kituri medicale privind sănătatea reproducerii”, a accentuat Nigina Abaszada.

În contextul umanitar curent, membrii delegației au solicitat suportul Universității în realizarea unei intervenții extinse de fortificare a capacităților personalului medical de

la diferite niveluri de asistență medicală, privind acordarea pachetului inițial minim de servicii de sănătate se-

xuală și reproductivă, la fel și formarea capacităților privind managementul clinic al cazurilor de viol.

În opinia Reprezentantei Rezidente a UNFPA, „este apreciabil fap-

curriculum universitar și postuniversitar. Totodată, în cadrul programului de educație medicală, a fost implementată și modalitatea de educație la distanță a specialiștilor în domeniul planificării familiale. Toate acestea asigură sustenabilitatea proiectelor și acțiunilor realizate în comun în acest domeniu”.

La rândul său, prim-prorectorul Olga Cernețchi, șefa Departamentului Obstetrică și Ginecologie, a confirmat disponibilitatea pentru realizarea acestei intervenții, subliniind că cadrele științifico-didactice ale Universității sunt autorii ghidurilor și protocoloalelor de specialitate, formatorii cursurilor de educație medicală în domeniul sănătății sexuale și reproductive.

În final, rectorul Emil Ceban a transmis un mesaj de grațitudine reprezentanților UNFPA pentru toate proiectele implementate în parteneriat, exprimându-și deschiderea pentru o conlucrare eficientă în domeniul sănătății sexuale și reproductive în viitor.

Reprezentanții Ambasadei Turciei la USMF „Nicolae Testemițanu”

În data de 30 mai 2022, **Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost onorată de vizita unei delegații a Ambasadei Turciei în Republica Moldova, reprezentată de Cengiz Güzeloluk, consilier educațional și Kayhan Inan, profesor de limba turcă.**

Rectorul Universității, profesorul Emil Ceban, a informat distinși oaspeți despre parcursul instituției în cei aproape 77 de ani de activitate, evidențiind etapele de dezvoltare și evoluția prin care a reușit să-și creeze un nume sonor atât în țară, cât și peste hotare. „În prezent, studenții internaționali constituie 38 la sută din numărul total de beneficiari de studii. Aceasta permite Universității să se dezvolte continuu și să realizeze obiectivul de internaționalizare a proceselor de instruire și cercetare. În acest sens, grație unor proiecte și co-

asigurăm că veți beneficia din partea noastră de toată susținerea, astfel ca Universitatea să fie recunoscută pe teritoriul Turciei, unde în ultima perioadă au fost făcute investiții mari în sistemul medical și în cel de cercetare”.

În cadrul întâlnirii cu reprezentanții administrației Universității au fost abor-

date subiecte privind extinderea parteneriatelor bilaterale cu universități de medicină și a ariei de recrutare și admitere la studii a tinerilor din Turcia la USMF „Nicolae Testemițanu”, precum și diversificarea proiectelor de mobilitate academică pentru studenți și cadre științifico-didactice.

În același timp, a fost lansată ideea de creare a unei asociații studențești pe lângă Ambasada Turciei de la Chișinău, din care să facă parte tineri originari din Turcia care studiază în universitățile din Republica Moldova. Asociația va

laborări internaționale au fost lansate noi programe de studii: *Optometrie, Asistență medicală generală, Tehnologie radiologică și Fiziokinetoterapie și reabilitare*”, a specificat rectorul.

La rândul său, consilierul Cengiz Güzeloluk a subliniat că USMF „Nicolae Testemițanu” este o instituție prestigioasă ce merită tot respectul și recunoștința societății. De asemenea, oficialul a menționat că punctul forte al universității noastre constă în faptul că este condusă de o echipă bine consolidată. În acest sens, „dorim să vă

constituim o platformă de comunicare, socializare și soluționare a eventualelor probleme cu care se confruntă tinerii în perioada de sedere în țara noastră.

Membrii delegației au avut și o întâlnire cu studenții originari din Turcia care învață la universitatea noastră, de la care au primit un feedback pozitiv referitor la calitatea studiilor, profesionalismul cadrelor didactice și condițiile de studii și de cazare în cămine.

Actualmente, la USMF „Nicolae Testemițanu” își fac studiile 9 studenți originari din Turcia.

Acord de colaborare cu Centrul de Cercetare și Studii Biomedicale din Letonia

Ceremonia de încheiere a Acordului de colaborare bilaterală cu Centrul Leton de Cercetare și Studii Biomedicale din orașul Riga a avut loc în data de 18 mai, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova. Evenimentul s-a desfășurat în format mixt și a fost moderat de prorectorul pentru activitatea de cercetare al universității noastre, academicianul Stanislav Groppa, director al Institutului Național de Cercetare în Medicină și Sănătate (INCMS).

Acordul interinstituțional a fost semnat de către rectorul Emil Ceban, în prezența Excelenței Sale dl Uldis Mikuts, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Letonia în Republica Moldova. La eveniment a participat Kristīne Zinčenko, secretar III al Ambasadei Letoniei, și reprezentanții INCMS: Mihail Todiraș, șef al Centrului de Cercetări în Domeniul Sănătății și Biomedicinei, Alexandru Corlăteanu, șef al Secției de cooperare în cercetare, Lilian Șaptefrăți, director al Școlii Doctorale în Domeniul Științe Medicale, Sergiu Porcescu, consultant pe parteneriate strategice, Elena Raevschi, șefa Departamentului Cercetare ș.a.

De cealaltă parte, în regim on-line, a fost transmisă certificarea Acordului de către profesorul Nils Rostoks, directorul Centrului Leton de Cercetare și Studii Biomedicale, în prezența Excelenței Sale dl Andrian Roșu, Ambasadorul Republicii Moldova în Republica Letonia. La ceremonie a participat și Dr. Rolands Lappuke, consilierul președintelui Letoniei în domeniul tehnologiei inteligente, profesorul Jānis Klovīns, președintele Consiliului științific

al Centrului de Cercetare și Studii Biomedicale din Letonia.

Acordurile semnate au fost expediate părților prin serviciul diplomatic. Acest parteneriat va contribui semnificativ la fortificarea capacităților de cercetare ale USMF „Nicolae Testemițanu” prin schimb de experiență și bune practici, precum și la formarea specialiștilor în vederea efectuării cercetărilor biomedicale avansate.

E.S. Daniel Ioniță, ex-Ambasadorul României în Republica Moldova: „Este important să putem conta unii pe alții”

„Vă mulțumesc pentru cooperare, pentru faptul că am știut că avem în Dumneavoastră parteneri și prieteni. În diplomatie, oamenii vin și pleacă, dar obiceiurile bune rămân și colegii de la ambasadă continuă să le transmită mai departe. Relațiile dintre România și Republica Moldova sunt speciale, fundamentate pe legături solide la toate nivelurile și testate în timp. Am fost alături în vremuri grele, iar aceasta este important – să putem conta unii pe alții”. Declarația îi aparține Excelenței Sale domnului

o vizită protocolară de rămas bun la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în data de 22 martie.

Potrivit diplomatului român, USMF „Nicolae Testemițanu” este o instituție prestigioasă atât la nivel național, cât și internațional. „Sunt convins că împreună cu echipa pe care o conduceți veți educa tineri capabili să înțeleagă vremurile și să acționeze pentru sănătatea fizică a oamenilor și cea societală. Rămâneți la fel de activi, buni prieteni ai României și să

cadru întreprinderii cu reprezentanți ai administrației Universității.

Rectorul i-a mulțumit ambasadorului pentru vizită, susținând că întreaga comunitate universitară susține vectorul european, Universitatea fiind printre primele instituții care în anii '90 a introdus curricula universitară europeană, iar de atunci și până în prezent România a fost cel mare susținător în acest proces. „În tot ce este legat de medicină, învățământ universitar, postuniversitar, educație medicală continuă am avut un suport deosebit din partea universităților de medicină din România, în special prin donații de carte și programe de studii în limba română. Studenții și cadrele didactice ale universității noastre au fost primii care au beneficiat de burse de specialitate, mobilitate, doctorat și postdoctorat. Cei mai mulți dintre ei sunt beneficiari ai bursei „Eugen Ionescu” oferită de statul român”, a subliniat rectorul.

În numele comunității universitare, profesorul Ceban a transmis mulțumiri statului român pentru ajutorul imens oferit sistemului medical în ultimii doi ani de pandemie. În acest context, rectorul Emil Ceban i-a înmănat E.S. domnului Daniel Ioniță Diploma de Onoare a Universității, în semn de înaltă apreciere și recunoștință pentru suportul acordat și promovarea parteneriatului în domeniul medicinei, sănătății publice și a învățământului superior medical între universitățile de profil din ambele state.

Daniel Ioniță, Ambasadorul României în Republica Moldova, care a efectuat

avem cu toții grijă de un viitor în pace și sănătate”, a afirmat Daniel Ioniță în

Mai multe posibilități de tratament pentru copiii cu deficiențe de auz

Începând cu luna mai 2022, Catedra de otorinolaringologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” beneficiază de posibilitatea studierii și aplicării unor noi echipamente medicale performante pentru diagnosticarea, tratarea și monitorizarea copiilor cu deficiențe de auz. Suplimentar, va fi instruit și personalul medical din grădinițe și școli, care va fi antrenat în identificarea problemelor de auz la copii în stadiu incipient.

Evenimentul de donare a utilitatii medicale Centrului Republican de Audiologie, Protezare Auditivă și Reabilitare Medico-Pedagogică al Clinicii „Emilian Coțaga” din cadrul Institutului Mamei și Copilului a avut loc în data de 4 mai curent. Donația a fost efectuată prin intermediul unui grant global aprobat de Fundația Rotary International, la care au contribuit fi-

nanciar cluburile Rotary din șase țări: Republica Moldova (Clubul Rotary Chișinău), Marea Britanie, Germania, Belgia, Franța și Olanda, precum și Asociația „Pediatrii lumii” din Franța.

„Diagnosticul precoce și reabilitarea surdității rămâne o problemă actuală în toată lumea. O atenție majoră trebuie să fie acordată copiilor cu deficiențe de auz, deoarece audiența stă la baza dezvoltării vorbirii și a capacităților cognitive ale acestora. Pentru îmbunătățirea situației din domeniu este necesar nu doar personal medical înalt calificat, ci și echipament performant. Acest lucru a fost remarcat de către Veronique Desvignes, reprezentanta Asociației *Pediatrii lumii*, prezentă la eveniment.

„Suntem mândri că am reușit să mobilizăm cluburile Rotary implicate, care au fost receptive, gândindu-se la sănătatea copiilor din Moldova și la medicii de aici care dau dovadă de

o performanță înaltă, dar în același timp duc lipsă de echipamente corespunzătoare. De rând cu facilitarea muncii personalului medical din țară, suntem convinși că vom aduce bucurie pe chipurile părinților și ale copiilor, care vor putea să-și exprime sentimentele nu doar prin gesturi, ci și prin cuvinte”, a menționat Valentina Badrajan, președintele Comitetului de Proiecte din cadrul Clubului Rotary Chișinău.

În finalul evenimentului, profesorul universitar Lucian Danilov de la Catedra de otorinolaringologie Pediatrică din cadrul Clinicii „Emilian Coțaga”, a accentuat sustenabilitatea parteneriatului de durată stabilit cu Fundația Rotary International și Asociația „Pediatrii lumii”, care pe parcursul mai multor ani au venit și cu alte donații de utilaj medical. În numele membrilor Catedrei

de otorinolaringologie, al Centrului Republican de Audiologie, Protezare Auditivă și Reabilitare Medico-Peda-

gogică și a tuturor medicilor, profesorul și-a exprimat recunoștința pentru susținerea necondiționată.

Peste 500 de tineri au pășit pragul Universității în Ziua Ușilor Deschise

Circa 500 de tineri și tinere – absolvenți de licee și colegii, elevi din clasele a IX-XI și părinți – au participat la Ziua Ușilor Deschise, organizată la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în data de 21 mai.

Programul evenimentului a inclus workshopuri prezentate de studenți privind acordarea ajutorului medical de urgență, unde au fost demonstrate manipulări de resuscitare cardio-respiratorie atât la adulți, cât și la copii, iar doritorii au avut posibilitatea să exerseze acest procedeu.

În același timp, la Clinica Universitară Stomatologică s-au desfășurat alte două workshopuri cu genericul *Învățăm stomatologia prin simulare și Examinarea clinică a pacientului stomatologic*, iar la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală – *Simularea în medicină*.

Programul a inclus și întâlnirea vizitatorilor cu rectorul Universității, prorectori, decanii și prodecanii facultăților, și cu studenți, în cadrul căreia a fost prezentată Universitatea și a fost expusă oferta educațională pentru anul universitar 2022-2023 (programele și taxele de studii), condițiile de admitere, de cazare ș.a.

Rectorul Universității Emil Ceban a accentuat că tinerii care doresc să investească în educație, fac o alegere importantă optând pentru Medicină sau Farmacie – unele dintre cele mai captivante, frumoase și responsabile profesii. „Aceste profesii sunt extrem de necesare societății și pentru a deveni specialiști în domeniul sănătății se cere multă dedicare pentru studii, practic toată viața. Cu cât mai mult înveți, cu atât vei fi un doctor bun și mai solicitat. Noi ne mândrim cu profesia noastră și vom face tot posibilul să deveniți viitorii noștri colegi”, a declarat rectorul.

Prorectorul pentru activitate socială, conferențiarul universitar Marcel Abraș, șeful Clinicii de cardiologie intervențională la Institutul de Cardiologie, le-a spus tinerilor că și-a dorit să devină medic încă din clasa a VIII-a și acest gând l-a materializat printr-un efort continuu, astfel încât pe parcurs a devenit doctorul de azi. „USMF Nicolae Testemițanu vă poate oferi posibilitatea de a deveni cel mai bun medic aici, acasă, dar și peste hotare. Aici veți avea parte de o infrastructură bogată – cele mai bune săli de studii,

cămine, săli de sport și principalul – cei mai buni profesori. Vă așteptăm pentru a ne deveni colegi și pentru a salva vieți”, a accentuat prorectorul.

Gheorghe Plăcintă, decanul Facultății de Medicină nr. 1, șeful Catedrei de boli infecțioase, a specificat că studierea *Medicinii* este un lucru treptat, pas cu pas, de la simplu la complex, de la celulă la mecanisme intracelulare, de la fiziologie la patologie, până la patul bolnavului. „Veți avea posibilitatea, de la bun început, să vă creați portofoliul de activitate în medicina personalizată, pe traseul individual prin alegerea disciplinelor opționale. Cei mai buni dintre voi, deja din anii III-V vor avea oportunitatea să predea la disciplinele preclinice, iar cei mai buni medici rezidenți sunt încadrați în procesul educațional și în cercetare”, a declarat decanul, dorindu-le succese la examenele de absolvire a liceului pe care urmează să le susțină.

„Stomatologii sunt și anesteziologi, și neurologi, și reabilitologi, pentru că noi reabilităm cavitatea bucală constituită din dinți, articulații, mușchi, nervi, vase sanguine – toate acestea se studiază la facultate. Noi ne deosebim de alte universități din lume, programul de studii Stomatologie fiind aprobat de Consiliul Dentar din statul California, SUA, astfel procesul de studii desfășurându-se conform standardelor internaționale”, a opinat decanul Facultății de Stomatologie, conferențiarul universitar Oleg Solomon.

În opinia decanului Facultății de Farmacie, conferențiarul universitar Nicolae Ciobanu, orice instituție medico-sanitară nu poate activa fără medi-

camente, în prezent fiind înregistrate peste șase mii de denumiri, numărul acestora fiind în continuă creștere. Un bun student la Farmacie trebuie să posede cunoștințe temeinice în chimie, lucru indispensabil pentru studierea multor discipline de profil.

În cadrul întrevederii tinerii au adresat reprezentanților Universității mai multe întrebări cu privire la perioada admiterii, locurile bugetare și la contract, procesul de înmatriculare, taxele de studii și altele. Gheorghe Harea, secretar responsabil adjunct al Comisiei de admitere, a adus la cunoștința elevilor informația referitoare la concursul de admitere pentru anul universitar 2022-2023.

Programul Zilei Ușilor Deschise a continuat cu excursii în Campusul universitar și cel studentesc. Potențialii candidați la studii au vizitat: Muzeul de anatomie a omului, Clinica Universitară Stomatologică, Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală, Centrul Universitar de Reabilitare Medicală, Facultatea de Farmacie și Centrul Farmaceutic Universitar „Vasile Procopișin”, Centrul de Evaluare Academică, Biblioteca Științifică Medicală, Complexul Sportiv Universitar, căminele studențești, Școala Auto, Centrul de Autogovernare Studențească, Aleea savanților și medicilor iluștri ș.a.

Câștigătorii concursului de desene „Medicul – prin ochii unui copil”

La 20 iunie 2022 a avut loc ceremonia de decernare a premiilor învingătorilor concursului de desene cu genericul „Medicul – prin ochii unui copil”, organizat de Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în perioada 7 aprilie-7 iunie curent. Concursul s-a desfășurat la trei categorii: învățământul primar, învățământul gimnazial și învățământul liceal, fiecare a câte trei locuri premiante.

La categoria învățământ primar (clasele I-IV), câștigătorii concursului au devenit: Lavinia-Ionela Olari, Școala de Arte Plastice din or. Șoldănești – locul I, Irina Gargalic, Școala de Arte Plastice „Alexei Stârcea” din or. Chișinău – locul II, și Erica Răducan, Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun” din or. Singera – locul III.

La categoria învățământ gimnazial (clasele V-IX), pe locul I s-a plasat Daniela Caprian, Școala de Arte Plastice „Nicolae Moisei” din or. Telenești, pe locul II – Anastasia Petrova, Școala de Arte Plastice din or. Cahul, și pe locul III – Natalia Lachi, Școala de Arte Plastice din or. Șoldănești.

La categoria învățământ liceal (clasele X-XII), locurile I și II le-au revenit

Rectorul Universității, profesorul Emil Ceban, prezent la ceremonia de premiere, a remarcat că toate lucrările sunt extraordinare de frumoase, iar copiii – super talentați, care au demonstrat un nivel înalt de pregătire artistică și de sinceritate, iar acest fapt îi face deosebiți. „Ați dat curs imaginației și ați așternut pe hârtie personalitatea Medicului așa cum ați simțit voi. Sunteți geniali! Dacă și noi, maturii, am păstra copilul din noi, lumea ar fi mult mai frumoasă”, a afirmat rectorul. Profesorul Ceban le-a urat învingătorilor succese mari la învățătură și în tot ceea ce realizează și și-a exprimat speranța că unii dintre participanții la concurs ar putea deveni viitorii studenți la Medicină.

În total, la concurs au participat 132 de desene realizate de elevi din instituții de învățământ și cu profil de arte din capitală și din raioanele republicii. Lucrările au fost evaluate de un juriu profesionist, creat prin ordinul rectorului.

„Copiii au fost foarte creativi. Am putut vedea Medicina din alt punct de vedere, prin ochii copiilor. Se vede că e un concurs cu perspectivă, va avea priză mare”, a constatat președintele juriu-

Luminiței Russu și Stellei Chirienco, ambele de la Școala de Arte Plastice din or. Șoldănești, iar locul III – Ilaria Pascal, Școala de Arte Plastice din or. Cahul.

Premii speciale oferite de către rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” i-a revenit Irinei Podcaliuc, Școala de Arte Plastice din or. Cahul. Alte trei premii au fost oferite din partea organizatorilor – Departamentul Comunicare și Relații Publice: Mariei Avram de la Școala de Arte Plastice pentru Copii din or. Cahul – locul I, Alinei Pavel – locul II și Alexandrei Galbur – locul III, ambele de la Școala de Arte Plastice din or. Șoldănești.

lui Luminița Emurache, președinte al Secției Grafice la Uniunea Artiștilor Plastici din Moldova.

Învingătorii ediției din acest an au fost apreciați cu diplome, cărți și produse marca USMF „Nicolae Testemițanu”, pentru alte 35 de lucrări ale copiilor au fost acordate diplome cu mențiune, iar ceilalți participanți vor primi certificate. Aducem sincere felicitări câștigătorilor și le mulțumim tuturor copiilor pentru participare. Le urăm succese mari la învățătură și în tot ceea ce fac, să crească sănătoși, deștepți și talentați!

Planeta noastră – sănătatea noastră

Pe fundalul unei pandemii în curs și a unei crize de mediu, în data de 7 aprilie, de Ziua Mondială a Sănătății, Organizația Mondială a Sănătății (OMS) s-a adresat populației globale să ia măsuri de urgență pentru a proteja planeta în vederea garantării unui mediu sănătos oamenilor. Reieșind din acest imperativ, în acest an genericul zilei a fost Planeta noastră – sănătatea noastră.

de producție ale alimentelor. Industria alimentelor și a băuturilor nesănătoase, foarte procesate, responsabilă pentru generarea a 1/3 din gazele cu efect de seră emise în atmosferă la nivel mondial, conduce la obezitate în masă și determină o creștere alarmantă a numărului de cazuri de îmbolnăviri de cancer și afecțiuni cardiovasculare.

Pandemia COVID-19 a demon-

strat nu doar rolul esențial al științei în protejarea sănătății, ci și inegalitățile din întreaga lume. Actuala ordine economică are ca rezultat o distribuție nedreaptă a veniturilor, bogăției și puterii, mulți oameni fiind nevoiți să trăiască în sărăcie și nesiguranță.

Obiectivele economiei viitorului sunt bunăstarea umană, echitatea și sustenabilitatea mediului. Aceste obiective definesc natura investițiilor pe termen lung, alocațiile bugetare pentru promovarea bunăstării, protecția socială, strategiile juridice și fiscale. Ruperea cercului vicios care dăunează planetei și sănătății umane necesită acțiuni din partea legislatorilor, reforma structurilor corporative, sprijinul și încurajarea oamenilor să abordeze un stil de viață sănătos.

Criza climatică constituie cea mai mare amenințare la adresa sănătății umane și este cauzată de deciziile politice, sociale și economice. Astfel, ca urmare a arderii combustibililor fosili, peste 90% dintre oameni respiră aer poluat. Pe măsură ce temperaturile globale cresc, există un risc sporit de răspândire mai rapidă și pe un areal mai extins a maladiilor transmise de țânțari.

Industria modei este una dintre cele mai mari cauze ale poluării mediului înconjurător, consumând cantități enorme de apă și poluând apele cu substanțe chimice. OMS estimează că problemele de mediu provoacă anual decesul a 13 milioane de oameni în întreaga lume. Acestea sunt doar câteva date ce demonstrează degradarea planetei noastre și efectele directe asupra sănătății oamenilor. *Planeta noastră – sănătatea noastră* este și un îndemn pentru fiecare dintre noi să alegem conștient materiale și servicii de la branduri sustenabile, să achiziționăm produse locale și de sezon.

Evenimentele meteorologice extreme, degradarea terenurilor și deficitul de apă duc la strămutarea forțată a oamenilor și la deteriorarea sănătății acestora. Poluanții și plasticul se infiltrează în adâncul oceanelor, pe versanții munților și în sistemele

strat nu doar rolul esențial al științei în protejarea sănătății, ci și inegalitățile din întreaga lume. Actuala ordine economică are ca rezultat o distribuție nedreaptă a veniturilor, bogăției și puterii, mulți oameni fiind nevoiți să trăiască în sărăcie și nesiguranță.

Ziua Mondială a Sănătății Orale

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a marcat Ziua Mondială a Sănătății Orale printr-o activitate de informare a pacienților din cadrul Clinicii Universitare Stomatologice nr. 2. Acțiunea a fost organizată în data de 20 martie de Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială (OMF) pediatrică și pedodonție „Ion Lupan” împreună cu studenții și medicii rezidenți de la Facultatea de Stomatologie.

Pacienții Clinicii copii, părinți și bunici au fost familiarizați, prin intermediul filmulețelor informative și prezentărilor

despre cele mai frecvente afecțiuni ale cavității orale și cauzele apariției acestora, dar și care sunt metodele de prevenție și de câte ori este necesar să se adreseze la medicul stomatolog.

„Evenimentul a avut drept scop promovarea modului de viață sănătos și, în special, menținerea igienei orale corespunzătoare la orice vârstă. Trebuie să obișnuim copiii de mici că spălatul corect al dinților este foarte important pentru sănătatea noastră”, a menționat Elena Stepco, conferențiar universitar la Catedra de chirurgie OMF și pedodonție „Ion Lupan”.

oferite de specialiști atât cu metodele eficiente de îngrijire a danturii, alimentele și băuturile sănătoase, cât și cu cele periculoase. De asemenea, participanții au aflat

Cei mai entuziasmați au fost cei mici, care s-au implicat activ în jocurile pregătite de organizatori, iar în final au obținut mici premii.

Academicianul Aurelian Gulea – Doctor Honoris Causa al Universității de Medicină

Academicianul Aurelian Gulea, doctor habilitat în științe chimice, profesor universitar, director al Laboratorului de cercetare materiale avansate în biofarmaceutică și tehnică al Universității de Stat din Moldova, i-a fost conferit titlul onorific Doctor Honoris Causa al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, în cadrul unei ceremonii, ce a avut loc în data de 9 iunie 2022.

În *Laudatio*, rectorul Emil Ceban a evidențiat aportul considerabil al Domniei Sale la realizarea în comun a cercetărilor științifice, contribuția substanțială la pregătirea cadrelor științifice de înaltă calificare, elaborarea în comun a proiectelor naționale și internaționale și la sporirea imaginii instituției noastre la nivel internațional.

În susținerea deciziei Senatului a luat cuvântul academicianul Stanislav Groppa, prorector pentru activitatea de cercetare, care a accentuat colaborarea rodnică, pe parcursul anilor, între USMF „Nicolae Testemițanu” și distinsul profesor. „În special, apreciem suportul inestimabil al academicianului Aurelian Gulea în pregătirea cadrelor de înaltă calificare pentru universitatea noastră, prin pregătirea nemijlocită a patru doctori în științe medicale și biologice și a doi doctori habilitați în științe medicale. În curs de elaborare sunt încă două teze de doctor habilitat și o teză de doctor. De asemenea, îi suntem recunoscători dlui academician pentru contribuția personală la promovarea imaginii Universității pe plan internațional, inclusiv prin obținerea a peste 60 de medalii de aur, argint și bronz la saloanele mondiale de invenție, produse inovative și noi tehnologii, precum și pentru ajuto-

rul considerabil la dezvoltarea cercetărilor științifice materializate în peste 70 de articole științifice, cca 30 de brevete

de invenții și peste 100 de rezumate ale comunicărilor științifice la conferințe naționale și internaționale”, a subliniat acad. Groppa.

La rândul său, academicianul Aurelian Gulea s-a declarat onorat pentru titlul conferit, remarcând că se simte parte a comunității USMF „Nicolae Testemițanu”, deoarece a avut ocazia să colaboreze, pe parcursul anilor, cu mulți reprezentanți ai instituției. Profesorul a făcut o prezentare a propriilor cercetări științifice, focalizate pe crearea moleculei cu proprietăți anticancer cu tema „Inhibitori moleculari de proliferare a celulelor tumorale de nouă generație”.

Dr. Miroslav Petrovec – Associate Professor al USMF „Nicolae Testemițanu”

Senatul universitar a decis conferirea titlului onorific Associate Professor dlui Dr. Miroslav Petrovec, șef al Institutului de Microbiologie și Imunologie, Facultatea de Medicină, Universitatea din Ljubljana, Slovenia.

Sedința festivă s-a desfășurat în data de 24 mai 2022, fiind moderată de prorectorul pentru activitate de cercetare, academicianul Stanislav Groppa, director al Institutului Național de Cercetare în Medicină și Sănătate al USMF „Nicolae Testemițanu”.

Rectorul Emil Ceban a subliniat faptul că decizia Senatului a fost determinată de „suportul necondiționat al Dr. Miroslav Petrovec acordat Universității într-un domeniu atât de important pentru medicină precum cercetarea în microbiologie, mai ales în condițiile actuale, și intenția Domniei Sale de a pregăti tineri specialiști în micologia medicală”.

Academicianul Stanislav Groppa a subliniat că această colaborare cu Institutul de Microbiologie și Imunologie din Ljubljana este una dintre acțiunile strategice stabilite în Acordul de colaborare între USMF „Nicolae Testemițanu” și Universitatea din Ljubljana, iar „Dr. Miroslav Petrovec este o figură proeminentă în

domeniul microbiologiei și imunologiei, recunoscută la nivel internațional”. Profesorul Petrovec s-a declarat onorat de titlul acordat, menționând că este o mare responsabilitate să fie în rândul personalului științifico-didactic al universității noastre. De asemenea, expertul sloven a mulțumit Senatului universitar pentru șansa de a colabora cu specialiștii noștri, deoarece „mereu există posibilitatea de a învăța unul de la altul”. Domnia Sa a rămas surprins de activitatea și planurile Universității, con-

statând că doar prin cooperare și muncă asiduă instituția a reușit să obțină asemenea performanțe. Profesorul Petrovec a accentuat că vrea să ofere oportunități oamenilor din țara noastră. În acest context, a adus drept exemplu afirmația lui Bill Gates: „Cel care a beneficiat de multe trebui să ofere, la rândul său, celorlalți la fel de mult”, și a dat asigurări că va proceda în mod similar.

În finalul ședinței, profesorul Petrovec a ținut o prelegere din seria *State of the Art Lectures* cu tema “Changing Epidemiology of respiratory viral infections – lessons from the COVID-19 pandemic”.

Profesorul Adrian Covic – Doctor Honoris Causa al USMF „Nicolae Testemițanu”

Profesorul Adrian Covic, prorector pentru cercetare științifică la Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași, România, șef al Clinicii Nefrologie-Medicină Internă, membru al Academiei de Științe Medicale și al Academiei Oamenilor de Știință din România, președinte al Societății Române de Nefrologie, a fost desemnat Doctor Honoris Causa al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Ceremonia a avut loc în data de 13 mai, în cadrul lucrărilor Congresului internațional pentru studenți și tineri medici MedEspera 2022.

Înaltul titlu i-a fost decernat în semn de apreciere a activității profesorului la nivel național și internațional, a aportului considerabil în stabilirea și promovarea relațiilor de colaborare între universități, a contribuției Domniei Sale la formarea și perfecționarea specialiștilor medici și farmaciști pentru necesitățile sistemului național de sănătate, a personalului didactic, științifico-didactic și științific, la dezvoltarea și promovarea cercetărilor științifice, la extinderea relațiilor internaționale, precum și la sporirea vizibilității instituției noastre în țară și peste hotare.

În *Laudatio*, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban a evidențiat evoluția cooperării profesorului universitar Adrian Covic cu membrii Catedrei de urologie și nefrologie a universității noastre. „Au luat amploare vizitele de informare și documentare, schimbul de experiență prin stagii de perfecționare pentru cadrele științifico-didactice, precum și ale medicilor nefrologi. Distinsului profesor Covic îi datorăm dezvoltarea specialității Nefrologie în Republica Moldova. Domnia Sa contribuie la creșterea cadrelor științifice tinere prin realizarea tezelor de doctorat în cotutelă, participă nemijlocit în calitate de referent oficial sau membru al consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor și doctor habilitat în științe medicale. În virtutea funcțiilor responsabile pe care le exercită, profesorul Covic a acordat ajutor consultativ și a tratat mai mulți pacienți din țara noastră cu diverse patologii nefrologice complicate. Profesorul Adrian Covic este o personalitate notorie, cu o autoritate și reputație

incontestabilă în România și în lume”, a conchis rectorul.

În numele Senatului, rectorul Emil Ceban și-a exprimat gratitudinea față de Dr. Adrian Covic pentru suport în extinderea direcțiilor de cooperare pe viitor în domeniile instruirii și cercetării medicale, mobilității academice a profesorilor și studenților, în realizarea cercetărilor științifice comune și altor proiecte.

În susținerea deciziei Senatului a vorbit profesorul universitar Adrian Tănase, șef al Catedrei de urologie și nefrologie chirurgicală, remarcând că datorită parteneriatului durabil și susținerii nemijlocite a prof. Covic se organizează conferințe, congrese, simpozioane și alte manifestări științifice. Astfel, în baza parteneriatului interinstituțional între Societatea Internațională de Nefrologie, Spitalul Clinic „Dr. C. I. Parhon” din Iași,

Internă, a făcut o prezentare amplă privind contribuția distinsului profesor Adrian Covic, specificând că particularitățile distincte, profesionalismul înalt, deschiderea spre colaborare, colegialitatea, dragostea pentru cercetare și activitatea clinică intensă a Domniei Sale a permis stabilirea unui flux de proiecte pe parcursul anilor. Dr. Liliana Groppa a enumerat implementarea mai multor proiecte comune, grație cărora a fost posibilă instruirea medicilor nefrologi din Republica Moldova în cadrul Centrului de Transplant din Iași, colaborarea între laboratoare medicale din cele două țări etc. „În prezent, Dr. Adrian Covic face parte din Comisia de îndrumare a trei studenți-doctoranzi de la Disciplina de reumatologie și nefrologie a USMF „Nicolae Testemițanu”. Mai multe manuale și monografii publicate sub coordonarea profesorului Covic prezintă o valoare inesti-

USMF „Nicolae Testemițanu” și Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, au beneficiat de stagii peste hotare și participări la congrese specialiști în nefrologie din Republica Moldova. De asemenea, prof. Covic a donat numeroase exemplare de carte – utilizate de medici în activitatea practică și cea didactică.

Profesorul universitar Liliana Groppa, șefa Disciplinei de reumatologie și nefrologie din cadrul Departamentului Medicină

mabilă pentru studenții, medicii-rezidenți și specialiștii nefrologi”, a accentuat prof. Liliana Groppa.

La rândul său, profesorul Adrian Covic a declarat că apreciază enorm decizia Senatului USMF „Nicolae Testemițanu” privind conferirea titlului onorific *Doctor Honoris Causa* și a dat asigurări că va rămâne în continuare un cadru didactic fidel și disponibil pentru dezvoltarea proiectelor comune.

Rectorul Viorel Jinga – Doctor Honoris Causa al universității noastre

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a conferit titlul onorific Doctor Honoris Causa profesorului universitar Viorel Jinga, doctor în științe medicale, rector al Universității de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, România, șef al Clinicii de Urologie din cadrul Spitalului Clinic „Prof. Dr. Th. Burghel”. Înaltul titlu i-a fost acordat în semn de apreciere a activității profesionale la nivel național și internațional și grațitudine pentru cooperarea interinstituțională.

În *Laudatio*, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, a menționat aspecte importante privind colaborarea multilaterală cu profesorul Viorel Jinga și Facultatea de Medicină a UMF „Carol Davila”. Potrivit rectorului, profesorul Jinga este o personalitate marcantă a medicinei românești, având o autoritate și reputație incontestabilă în țară și în întreaga lume. Relațiile de cooperare reciproc-avantajoase între instituțiile noastre au debutat odată cu obținerea independenței Republicii Moldova. Acest fapt a generat premise favorabile pentru stabilirea parteneriatelor între catedrele și disciplinele de profil, precum și între profesorii din ambele țări. Pe parcursul anilor, grație eforturilor și atitudinii deosebite a profesorului Viorel Jinga și a colegilor de la București, au fost intensificate activitățile profesionale prin mobilități academice, stagii practice și de perfecționare continuă atât pentru cadrele științifico-didactice, didactice și medicii urologi.

Prof. Emil Ceban și-a exprimat recunoștința față de distinsul profesor Jinga, inclusiv pentru contribuția esențială la dezvoltarea învățământului superior medical la USMF „Nicolae

Testemițanu” prin donațiile valoroase de carte: manuale, monografii, tratate de urologie – o valoroasă bază didactică pe care am primit-o de la UMF „Carol Davila” din București pentru pregătirea și perfecționarea specialiștilor urologi care activează în Republica Moldova. Profesorul Viorel Jinga, de asemenea, este coautor a celor patru volume ale *Tratatului de urologie*, considerate o bogăție pentru asigurarea cu material didactic a Catedrei de urologie și nefrologie chirurgicală a universității noastre.

Profesorul Adrian Tănase, președinte de onoare al Societății Urologilor din Republica Moldova, șef al Catedrei de urologie și nefrologie chirurgicală a USMF „Nicolae Testemițanu”, a amintit că relațiile de colaborare cu UMF „Carol Davila” au început acum cca 30 de ani, la un congres dedicat urologiei și nefrologiei, la Iași. „Schimbul de experiență și participarea la evenimente științifice în domeniile urologie, nefrologie, dializă și transplant renal atât în România, cât și la Chișinău, au dus la dezvoltarea sistemului de sănătate. În numele tuturor urologilor și nefrologilor din țara noastră, țin să-mi exprim gratitudinea și aprecierea față de colegii din România, în special Dr. Jinga pentru deschidere, parteneriat comun și prietenie frumoasă”, a declarat prof. Tănase.

Cuprins de emoție, profesorul Jinga a remarcat faptul că a participat la multe ceremonii similare, dar aceasta „e cea mai specială” și neapărat va da exemplul omologilor din România. De asemenea, în discursul său a mărturisit că „încărcătura emoțională a acestui moment”, în care Alma Mater de la Chișinău i-a acordat înalta distincție *Doctor Honoris Causa*, este extrem de puternică, iar „sensul metaforic al cuvintelor ce pot compune

această locuțiune se poate configura într-un mulțumesc infinit”. „Atât din poziția de rector, cât și de *Doctor Honoris Causa*, voi face tot ce-mi stă în putință să deschidem împreună noi porți către cerce-

tarea științifică medicală, către educație medicală de top și atingerea principalelor deziderate – performanța academică și bunăstarea pacienților noștri. Cred că împreună vom putea asigura continuitatea progresului educațional al înaintașilor noștri, într-o comunitate academică bazată pe inițiere, evoluție, excelență vom performa constant, dar sigur în toate arile de activitate”, a declarat rectorul UMF de la București.

În final, profesorul Viorel Jinga a ținut o prelegere captivantă pentru membrii comunității universitare pe tema „Provocări în tratamentul litiazei în diverticulul caliceal”.

Un ultim omagiu profesorului universitar Gheorghe Țîbîrnă – fondator al Școlii științifice de chirurgie oncologică a regiunii capului și gâtului

La 11 iunie 2022, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, sistemul autohton de sănătate și comunitatea academică a pierdut o personalitate notorie – profesorul universitar Gheorghe Țîbîrnă, doctor habilitat în științe medicale, membru titular al Academiei de Științe a Moldovei (AȘM), ilustru savant și iscusit chirurg – fondator al școlii științifice de chirurgie oncologică a regiunii capului și gâtului.

S-a născut la 16 februarie 1944 în satul Sîngerei-Vechi, actualmente raionul Sîngerei. În 1967 absolvă Facultatea de Stomatologie a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC), unde ulterior își continuă studiile în ordinatura clinică la specialitatea Chirurgie oro-maxilo-facială, timp de doi ani.

A urmat aspirantura la Institutul de Patologie Experimentală și Terapie a Cancerului a Academiei de Științe Medicale a URSS din Moscova (astăzi – Centrul Național de Cercetări Medicale în Oncologie „N.N. Blokhin” a Ministerului Sănătății din Federația Rusă). Aici realizează primul său studiu științific „Aplicarea suturilor mecanice pentru reabilitarea defectelor faringelui după laringectomie în cancer laringian efectuate cu aparate speciale YK1-60, C5-2 – C5-3, CMT-1”. În anul 1973 susține teza de doctor și obține titlul de doctor în științe medicale. Disertația s-a axat pe studierea metodei chirurgicale a celor mai răspândite tumori ale laringelui, utilizarea aparatelor mecanice de sutură a defectelor faringelui extirpat din cauza leziunilor canceroase, elaborarea indicațiilor și identificarea contraindicațiilor.

Revenind în țară, și-a început activitatea în calitate de cercetător științific (1972-1975) la Institutul Oncologic (IO) din Chișinău, apoi – cercetător științific superior (1975-1977), unde a pus bazele unei noi direcții științifico-practice în republică – chirurgie cancerului capului și gâtului. Cunoștințele și abilitățile chirurgicale dobândite în doctoratură îi permit să organizeze și să deschidă, în anul 1977, Secția de chirurgie a tumorilor capului și gâtului, în cadrul IO cu 40 de paturi, pe care o conduce până în 2019.

Cercetările științifice realizate i-au permis acumularea, în premieră, a datelor statistice privind indicii ce țin de morbiditate și cele mai răspândite neoplasme în regiunea capului și gâtului, în special ale pielii, buzei inferioare, laringelui, mucoasei organelor cavității bucale, glandei parotide și tiroide. Concomitent, elucidează cauza principală a acestor maladii netratate – adresarea tardivă a bolnavilor la instituțiile medicale și diagnosticarea dificilă. Ulterior investighează și perfecționează metodele tratării radicale chirurgicale a celor mai răspândite forme tumorale în regiunea capului și gâtului.

Metodologiile originale aplicate în studii i-au permis să obțină date științifice valoroase și să elaboreze noi metode de tratament chirurgical și de reabilitare medicală a pacienților cu tumori maligne. Complexul de tehnici de profilaxie și tratament elaborate de doctorul Gh. Țîbîrnă au contribuit la diminuarea riscului operațiilor chirurgi-

cale extinse și combinate ale cancerului din regiunea capului și gâtului (până la 9%), și recuperării plastice a defectelor țesuturilor după operații extinse, fapt ce constituie o nouă etapă în dezvoltarea oncologiei în țara noastră. Această problemă de sănătate a abordat-o și în teza de doctor habilitat în științe medicale cu titlul „Tratamentul cancerului local-avansat al regiunii cap și gât”, pe care o susține cu succes în anul 1984, la Institutul de Cercetări în Oncologie Clinică a AȘM din URSS (astăzi – Centrul Național de Cercetări Medicale în Oncologie „N.N. Blokhin”).

În anul 1990 este numit în funcția de director al Institutului Oncologic. A desfășurat o amplă activitate de consolidare a serviciului oncologic în țara noastră, în această perioadă fiind finalizată construcția Blocului chirurgical, ulterior dat în exploatare și dotat cu aparatură modernă. Astfel, Institutul Oncologic devine cunoscut ca unul dintre cele mai bine utilate instituții de profil. Între anii 1995-2017 exercită funcția de vicedirector pe știință la IO, unde creează noi direcții de cercetare în domeniu, contribuind la îmbunătățirea asistenței medicale a pacienților oncologici și la sporirea imaginii instituționale. Activitatea sa științifică s-a axat pe organizarea serviciului oncologic, profilaxia primară și secundară a cancerului și pregătirea chirurgilor oncologi. Sub conducerea Domniei Sale a fost elaborată o nouă metodologie de profilaxie și tratare a maladiilor oncologice prin aplicarea metodelor fizice în tratamentul bolnavilor cu tumori ale regiunii capului și gâtului și a metodei microchirurgicale în recuperarea postoperatorie a pacienților cu defecte post tumorale majore. Grație proiectelor inovatoare și eforturilor medicului chirurg Gh. Țîbîrnă, au fost elaborate și implementate *Programul național de combatere a bolilor oncologice și Programul republican de diagnosticare precoce a stărilor pretumorale*, aprobate de Guvernul Republicii Moldova în 1998.

În paralel cu activitatea clinică, managerială și științifică în cadrul IO, doctorul Gheorghe Țîbîrnă și-a adus aportul la formarea cadrelor medicale pentru sistemul național de sănătate și la educația continuă a medicilor oncologi. Astfel, în anul 1976 este angajat în funcția de asistent la Catedra de oncologie a ISMC, iar peste patru ani Comisia superioară de atestare a Consiliului de miniștri al URSS îi conferă titlul de cercetător științific superior. A activat în funcția de conferențiar la Catedra de oncologie a ISMC (1980-1990), șef al Catedrei de oncologie a USMF „Nicolae Testemițanu” (1990-1995), contribuind la pregătirea medicilor în cadrul facultăților de Medicină și Stomatologie. În anul 1992 i se conferă titlul de profesor universitar la specialitatea Oncologie, mai apoi desfășurându-și activitatea multilaterală la Catedra de oncologie și, în ultimii ani, la Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială pediatrică și pedodontie „Ion Lupan”.

Este autor a peste 600 de lucrări: monografii, articole științifice, materiale didactice, protocoale clinice, inovații și brevete de invenție ș.a. Profesorul a transmis vastă sa experiență specialiștilor tineri, elaborând și editând manuale, ghiduri și instrucțiuni metodice, printre care: *Ghid de oncologie* (2003), *Клиническая онкология* (2005), *protocolul clinic național Cancerul cavității bucale* (2012), *atlasul Chirurgia oncologică în imagini*, ce sunt considerate cărți de referință pentru medicii oncologi. Printre cele mai importante publicații se numără și monografia *Criochirurgia în oncologie* axată pe descrierea metodelor specifice utilizate, dar și prezentarea unei variante îmbunătățite a metodei date, ce poate fi aplicată în condiții de ambulator. Domnia Sa a participat activ la numeroase manifestări științifice și expoziții internaționale de inventică atât în țară, cât și peste hotare, fiind menționat cu diverse premii și distincții. Sub condu-

cerea prof. Gh. Țîbîrnă au fost susținute 11 teze de doctor și șase de doctor habilitat în științe medicale.

Odată cu înființarea în 1993 a Secției Științe Medicale în cadrul Academiei de Științe a Moldovei, peste un an a fost ales membru corespondent, iar în 2007 – membru titular. Acad. Gh. Țîbîrnă a fost membru al Colegiului de redacție, secretar responsabil (2005-2009), redactor-șef (2009-2019) și în ultimii ani – redactor onorific al revistei științifico-practice „Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale”, contribuind la promovarea rezultatelor științifice ale cercetătorilor-medici.

În perioada 1997-2006 a fost specialistul principal medic-oncolog al Ministerului Sănătății și membru al Comisiei superioare de atestare a Republicii Moldova (2002-2007). În 1999 fondează Academia de Științe Medicale din Moldova și Societatea de Chirurgie Oncologică Cap și Gât (2012), pe care le conduce până la sfârșitul vieții. Domnia Sa a îndeplinit și alte funcții de responsabilitate socială, printre care președinte al: Comitetului sindical al angajaților Institutului Oncologic (1978-1990), Societății Științifico-Practice a Oncologilor din Republica Moldova, Societății de Prevenire a Cancerului (1995-2022); membru al: Societății Ruse de Oncologie Clinică, Comitetului Ligii Medicilor din Republica Moldova, Uniunii Medicale Balcanice, Asociației Europene pentru Cercetarea Cancerului, Societății Americane pentru Cap și Gât; membru de onoare al Academiei Medicale Române.

În baza analizei particularităților anatomice ale zonei faringolaringelui și practicii chirurgicale acumulate de către echipa de medici specialiști ai Departamentului Științific Chirurgia tumorilor capului și gâtului, condus de acad. Gh. Țîbîrnă, a fost elaborată instalația de sutură curbulentă a defectului faringoesofagian. Scopul cercetării a fost aplicarea și studierea unei noi metode mecanice de suturare a defectului faringelui și esofagului cervical după laringectomie. Pentru elaborarea și implementarea instalației ISF-80 și ciclul de lucrări „Noi tehnologii în combaterea cancerului”, acad. Gheorghe Țîbîrnă i-a fost decernat Premiul de Stat al Republicii Moldova (2008).

Pentru rezultate remarcabile în activitatea sa științifică, didactică și clinică, ilustrat savant și chirurg a fost apreciat cu cele mai înalte titluri onorifice și distincții de stat: „Om Emerit” (2000), Ordinul „Gloria Muncii” (2004), „Ordinul Republicii” (2011), medaliile „Nicolae Testemițanu” (2006), „Dimitrie Cantemir” și Nicolae Milescu Spătaru (2014), Meritul științific clasa a II-a (2019), Premiul Guvernului RM „Inventator remarcabil” (2021).

Acad. Gh. Țîbîrnă face parte din celebra dinastie de medici Țîbîrnă – înalt apreciată și respectată de societate: fratele său – regretatul profesor universitar Constantin Țîbîrnă, dr. hab. șt. med., membru de onoare al AȘM – somitate națională în domeniul chirurgiei reconstructive; regretatul profesor universitar – renumitul terapeut Ion Țîbîrnă, feciorii acestuia Adrian și Vasile – ambii medici; soția acad. Gh. Țîbîrnă – Raisa Țîbîrnă (Sandu) – medic-psiolog, feciorul Andrei Țîbîrnă și fiica Viorica Varodi, doctori în științe medicale.

Plecarea în eternitate a talentatului doctor și savant Gheorghe Țîbîrnă reprezintă o pierdere irecuperabilă pentru comunitatea medicală și academică a țării noastre. Domnia Sa a devenit un simbol al chirurgiei oncologice naționale, înscriind o filă de aur în istoria învățământului superior medical și a sistemului de sănătate din Republica Moldova. Amintirea profesorului va rămâne veșnic vie în memoria discipolilor, colegilor, prietenilor și a pacienților, a actualelor și viitoarelor generații de chirurghi oncologi.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Profesorul Natalia Cherdivarenco – reprezentantă a promoției de aur a USMF „Nicolae Testemițanu” – a trecut în eternitate

Întreaga comunitate a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova este profund îndurerată de trecerea în eternitate a profesorului universitar Natalia Cherdivarenco, doctor habilitat în științe medicale, fost șef al Catedrei de biologie moleculară, Om Emerit al Republicii Moldova, cavaler al Ordinului „Gloria Muncii” și al „Ordinului Republicii”.

Natalia Cherdivarenco s-a născut la 30 august 1928 în orașul Petrovsk, regiunea Saratov, Rusia, făcând parte dintr-o dinastie de medici – bunelul a fost doctor de zemstvă, iar tatăl – Vasiliu Cekurin a fondat și a condus Catedra de otorinolaringologie la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC). Primele studii le face în orașul Leningrad, ulterior în Tașkent, Uzbekistan, iar mai târziu, după strămutarea familiei în R.S.S. Moldovenească, învață la Școala Medie nr. 2 din orașul Chișinău până în anul 1946. În același an este admisă la Facultatea de Medicină a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, pe care îl absolvă în anul 1951.

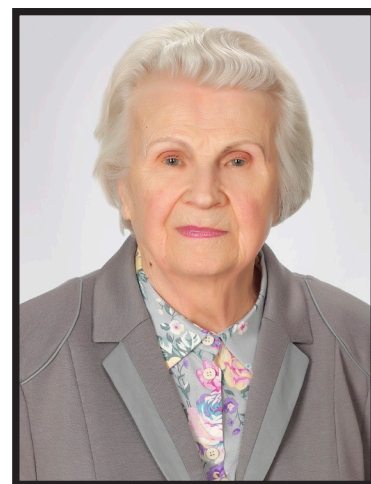
După finalizarea studiilor, este angajată la Alma Mater în funcția de asistent universitar la Catedra de anatomie a omului, fiind implicată în procesul didactic și cel de cercetare științifică. Aici a însușit tehnica de cercetare în domeniul anatomiei, contribuind la pregătirea preparatelor macro- și microscopice ale nervilor cavitații abdominale, ce sunt expuse până în prezent în Muzeul de anatomie a omului al Universității. Ulterior, a parcurs tot traseul de creștere profesională: lector superior, conferențiar, cercetător științific superior, profesor universitar și șef de catedră.

Între anii 1978-1998, timp de 20 de ani, a condus Catedra de biologie moleculară (în prezent Catedra de biologie moleculară și genetică umană), aducând un aport colosal la consolidarea și ridicarea nivelului de responsabilitate al personalului universitar, o atenție deosebită acordând optimizării procesului de instruire și aplicării metodologiilor educaționale contemporane, conform rigorilor și standardelor timpului. Sub conducerea sa au fost revăzute planurile cursurilor și lecțiilor practice în corespundere cu profilul Universității. A acordat o atenție deosebită activității metodice, fapt ce a condus la îmbunătățirea procesului de instruire, utilizarea materialelor ilustrative, încurajarea lucrului independent al studenților, focalizarea predării biologiei conform profilului facultăților. Fiind susținută de membrii catedrei, a reușit să crească treptat volumul compartimentului „Genetică”, cu predare pe durata unui întreg semestru.

Preocupările științifice s-au cristalizat sub influența unei somități în domeniul anatomiei – academicianul Vasiliu Kuprianov, care a fost și conducător științific al tezei sale de doctor în științe medicale cu tema „Inervația țesuturilor conjunctive ale unor organe interne”, pe care o susține în anul 1961. Concomitent cu activitatea didactică și cea managerială, Natalia Cherdivarenco a desfășurat și o vastă activitate științifică la catedrele de anatomie de la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău și de la Institutul de Medicină nr. 2 din orașul Moscova care a culminat cu susținerea, în anul 1977, a tezei de doctor habilitat în științe medicale cu tema „Inervația venei cave inferioare”.

Natalia Cherdivarenco a fost un savant recunoscut la nivel național și internațional. A elaborat recomandări metodice în domeniul problemelor geneticii în ginecologie, pediatrie, neurologie, obținând date noi despre forma și funcțiile structurilor anatomice microscopice și submicroscopice. Este autor și coautor a peste 150 de

lucrări didactico-științifice publicate, inclusiv a atlasului „Microangiologia”, monografii, compendii, indicații metodice și alte materiale didactice, articole științifice de valoare în anatomie, biologie generală și biologie moleculară. Rezultatele cercetărilor sale științifice le-a prezentat la forumuri științifice internaționale (Belgia, Germania, Bulgaria, Cehia, Slovacia, România, precum și în majoritatea țărilor din spațiul ex-sovietic), fiind înalt apreciate.

Domnia Sa face parte din *promoția de aur* a USMF „Nicolae Testemițanu” – savanți și pedagogi care au pus temelia învățământului superior medical și a științelor medicale în țara noastră, au creat frumoase tradiții universitare, contribuind la pregătirea medicilor specialiști de înaltă calificare, ce fac cinsto neamului și Universității. Pe parcursul anilor de activitate – timp de peste 70 de ani – profesorul Natalia Cherdivarenco a transmis vastă sa experiență mai multor generații de studenți, fiind un exemplu de devotament profesiei, etică și integritate academică, modestie și mărînimie, cumsecădenie și corectitudine în relațiile cu colegii și beneficiarii de studii. Activitatea didactică a fost marcată, pe parcursul anilor, de o ținută pedagogică de excepție, evidențindu-se prin prelegeri și lecții practice captivante, ce au avut o contribuție deosebită la formarea tinerilor medici.

Profesorul Natalia Cherdivarenco a fost implicată plenar și în activitatea obștească. A fost membru al Senatului universitar, al Consiliului Științific specializat pentru susținerea tezelor de doctor și doctor habilitat în științe medicale, al Consiliului metodic central și președinte al Societății „Știința” a USMF „Nicolae Testemițanu”. Timp de peste 20 de ani a fost secretar responsabil al Societății Republicane de Anatomie, Histologie și Embriologie.

În semn de apreciere a meritelor deosebite, pentru muncă îndelungată și prodigioasă în formarea medicilor și farmaciștilor, și înaltă măiestrie profesională, Domnia Sa a fost distinsă cu titluri onorifice – „Lucrător emerit al învățământului public”, *Om Emerit* al Republicii Moldova, și distincțiile de stat: Ordinul „Gloria Muncii”, *Ordinul Republicii* și medalia „Meritul Civic”. De asemenea, a devenit laureată a *Galei Premiilor în Sănătate 2019*, fiind apreciată cu trofeul pentru performanță în activitatea didactică.

Activitatea profesorului universitar Natalia Cherdivarenco este un exemplu demn de urmat pentru toți cei care și-au legat destinul de profesia de pedagog și medic. Zeci de generații de medici și farmaciști pe care Domnia Sa i-a învățat și i-a îndrumat în formarea profesională, vor păstra în suflet o grație nemărginită. Profesorul Natalia Cherdivarenco s-a stins din viață la 15 iunie 2022, dar va rămâne un exemplu de onestitate, profesionalism, responsabilitate, dăruire de sine și bunăvoință pentru noi, colegii și discipolii săi.

Drum lin în ceruri!

Șapte mediciști – câștigători ai burselor de mobilitate în Franța

Șapte studenți ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu beneficiază de burse de mobilitate din partea Agenției Universitare a Francofoniei (AUF). În perioada 4 iulie-4 august 2022, mediciștii își desfășoară stagiul profesional în unul dintre centrele universitare spitalicești ale universităților din orașele Angers și Nantes, Franța.

ționeze abilitățile practice în unul dintre domeniile: Dermatovenerologie, Medicină internă, Chirurgie plastică, Oftalmologie, Anestezilogie-reanimatologie, Urgențe medicale, Otolaringologie și Chirurgie cervico-facială.

Cheltuielile pentru programul de mobilitate vor fi acoperite de AUF și include: biletele de călătorie tur-retur, bursa în mărime de 810 euro și asigurarea medicală.

Tinerii sunt studenți în anul V la Facultatea de Medicină nr. 1, Filiera universitară francofonă: Marinela Secrieru, Heba Verebcean, Ana-Maria Moisei, Ana-Maria Lichii, Marina Benzari, Cristina Tudor și Irina Grigoraș.

Studentii urmează să-și perfec-

Câștigătorii au fost desemnați ca rezultat al apelului pentru mobilitățile de stagiul profesional, lansat de AUF în Europa Centrală și Orientală, în luna decembrie 2021. În total au fost desemnați 23 de candidați din 4 țări: Albania, Republica Moldova, Serbia și România.

Primul forum internațional al formărilor francofone

Studenți și cadre didactice de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Filiera Universitară Francofonă, au reprezentat instituția la primul Forum internațional al formărilor și angajabilității francofone, în perioada 25-27 mai curent. Aceștia au interacționat cu elevii de la liceele din țară, interesați de continuarea studiilor în limba franceză la universitatea noastră.

Astfel, mediciștii au fost protagoniști ai unui atelier practic cu genericul „Acordarea primului ajutor: acțiunile corecte în caz de urgență”, incitând interesul tinerilor și provocându-i să exerseze manipulări de resuscitare cardiorespiratorie la adulți și copii.

Două studente de la USMF „Nicolae Testemițanu” și-au împărtășit experiențele din perioada studiilor la Filiera Universitară Francofonă în Medicină, la o masă rotundă, în calitate de beneficiare a diferitor programe internaționale susținute de Agenția Universitară a Francofoniei (AUF), de rând cu alți colegi de la alte universități din țară.

„Nicolae Testemițanu”, responsabilă de Filiera Universitară Francofonă, forumul este unul foarte benefic, deoarece liceenii din toată republica au putut face cunoștință cu oferta educațională a Universității și au aflat că studenții de la Facultatea de Medicină își pot face studiile și în limba franceză.

Asistentul universitar Ala David, responsabilă la Centrul de Reușită Universitară al USMF „Nicolae Testemițanu”, a specificat că studenții de la programul Medicină au un nivel înalt de cunoaștere a limbii franceze și sunt foarte activi, participând la diferite activități susținute de AUF. „Le oferim posibilitatea să se implice în activități extracurriculare pentru a-și dezvolta competențele profesionale și cele de comunicare, benefice pentru parcursul profesional. Sunt multe inițiative, trebuie doar să dorească să se implice”, a concluzionat Ala David.

Forumul formărilor și angajabilității francofone a fost organizat de Biroul Național al AUF în Republica Moldova, Alianța Franceză din Moldova, Camera de Comerț și Industrie Franța Moldova și Campus Fran-

În opinia Veronicăi Ichim, șef adjunct la Departamentul Relații Externe și Integrare Europeană a USMF

ce Moldova, cu sprijinul Ambasadei Franței în Republica Moldova și al Institutului Francez de la Paris.

Informațiile false și sănătatea: luați o atitudine corectă!

Câștigătorii concursului de texte în limba franceză pentru studenți „Fausses information et santé: adoptez les bons réflexes!” (Informațiile false și sănătatea: luați o atitudine corectă!) au fost desemnați în cadrul unei ceremonii festive, organizată în contextul Zilei internaționale a Francofoniei, în data de 28 martie 2022.

Locul I a fost obținut de Tudorina-Alexandra Deșan, studentă la Facultatea de Stomatologie, pe locul II s-a plasat Marinela Moraru, studentă la Facultatea de Medicină nr. 1, iar locul III le-a revenit mai multor mediciști, printre care: Ana-Maria Zavtoni, Liliana Recean și Jana Crudu de la Facultatea de Medicină nr. 1, și Louhichi Tasnim de la Facultatea de Medicină nr. 2. Tinerii au fost premiați cu diplome și vouchere pentru achiziționarea gadgeturilor sau accesoriilor.

Lucrările participanților au fost evaluate de un juriu profesionist, reprezentat de Daniela Eșanu-Dumnașev, șefa Catedrei de limbi moderne, Gabriela Șoric, prodecan la Facultatea de Medicină nr. 1, Veronica Ichim, șef adjunct, Departamentul Relații Externe și Integrare Europeană, Marie-Elsa Schleifer, lector de

limba franceză la Biroul Național AUF-Moldova, și Ala David, asistent universitar la Catedra de limbi moderne.

Claudia Vișan, responsabilă la Biroul Național AUF-Moldova, prezentă la ceremonia de premie-

mente lor. În final, ea a încurajat mediciștii să continue să obțină performanțe noi în toate activitățile în care se implică.

Concursul s-a derulat în perioada 15 februarie-20 martie 2022,

re, a menționat că studenții USMF „Nicolae Testemițanu” întotdeauna demonstrează cunoștințe vaste de cultură generală, profesionalism și multă responsabilitate în angaja-

fiind organizat de Centrul de Reușită Universitară și Catedra de limbi moderne a USMF „Nicolae Testemițanu”, cu susținerea Agenției Universitare a Francofoniei.

SimOlympic 2022 – simulare în instruire, siguranță în acțiuni

Simulare în instruire, siguranță în acțiuni este sloganul olimpiadei universitare de simulare SimOlympic 2022, desfășurată la Centrul Universitar de Simulare în Instruire Medicală (CUSIM) al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în data de 13 mai curent. La concurs au participat patru echipe formate din mediciști din anul V, antrenati în gestionarea anumitor situații critice simulate. Fiecare echipă, constituită din câte patru membri, având și un nume care să-i reprezinte: After gardă, Med SAMA, The heroes from the shadow și When ICU again.

Rectorul Universității, profesorul Emil Ceban, prezent la deschiderea evenimentului, a subliniat că SimOlympic se înscrie în șirul manifestărilor organizate în cadrul Congresului internațional pentru studenți și tineri medici MedEspera.

„Mă mândresc cu studenții noștri și cu tinerii medici care au spirit de creativitate și vor să lase ceva frumos în urma lor. Calitatea actului medical depinde de foarte mulți factori, unul dintre aceștia fiind munca în echipă. Un om singur nu poate realiza multe lucruri frumoase, dar în echipă, puterea crește. Pentru a realiza o intervenție chirurgicală, medicul are nevoie de o echipă puternică, unde fiecare membru își cunoaște bine sarcinile. Experiența de azi vă va pune în situația de a analiza ce ați făcut bine

cu alt caz – pacient în vârstă de 65 de ani, care cântărea 95 kg, avea dureri de frigere retrosternale cu iradiere în mână stângă. Ambii pacienți sufereau de diabet zaharat de tip II.

Cele mai bune două echipe care au intrat în finală – After gardă și When ICU again – s-au luptat pentru titlul de învingător. Acestea au avut sarcina de a accuza o stare de rău generală, însoțită de senzație de greață, vomă – simptome similare în cazul infarctului miocardic acut. Următoarele două echipe s-au confruntat

Acțiunile și deciziile studenților au fost apreciate de un juriu competent format din patru membri: Virginia Șalaru, conferențiar universitar la Catedra de medicină de familie, șef adjunct, Departamentul Didactic și Management Academic, Iurie Saratila, șef adjunct la CUSIM, Dmitri Savca, medic-rezident, specialitatea Cardiologie, fost participant și câștigător al acestui concurs, și Dinu Ceban, student în anul VI la Facultatea de Medicină nr. 1. Jurații au evaluat abilitățile de comunicare, lucrul în echipă, managementul la rezolvarea cazului și corectitudinea abilităților practice demonstrate de către participanți.

Potrivit lui Andrei Romancenco, șef al CUSIM, cunoștințele medicale acumulate pe parcursul celor cinci ani de studii, dovezile științifice, activitatea în echipă și abilitățile practice sunt ingrediente ce dezvoltă spiritul olimpic. „Ceea ce facem noi la olimpiada în simulare, deja a IV-a ediție, și după cum ne dăm bine seama va avea și continuitate, reprezintă o bună practică pentru medicii în devenire”, a afirmat Andrei Romancenco.

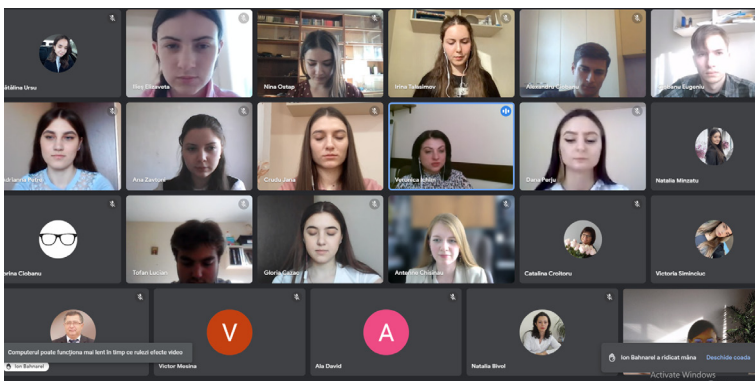
Echipele câștigătoare au fost anunțate și premiate la ceremonia de închidere a Congresului internațional pentru studenți și tineri medici MedEspera 2022.

Astfel, eroii olimpici care au demonstrat cunoștințe și abilități de gestionare a situațiilor critice la cel mai înalt nivel au fost studenții din echipa When ICU again: Rodion Cuijba, Marin Foteniuc, Valentina Eremia și Artemie Teleschi. Pe locul II s-a clasat echipa After gardă reprezentată de: Cezar Roșca, Andreea Rotaru, Mădălina Ciubuc și Adriana Cuihrii, iar locul III a fost ocupat de echipa Med SAMA – Maxim Popov, Adriana Rotaru, Sebastian Bersan și Ainura Abdulraghimov – care a intrat în semifinală.

Olimpiada universitară de simulare SimOlympic le-a oferit posibilitatea studenților de a se identifica cu medicul, paramedicul și asistentul medical. Viitorii doctori au acționat în circumstanțe tensionate și au înțeles ce abilități vin din reflex și care dintre acestea mai trebuie dezvoltate.

Educația pentru sănătate: aspecte medicale și igienice

Disciplina de igienă, Departamentul Medicină Preventivă (DMP), împreună cu Departamentul Relații Externe și Integrare Europeană ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au celebrat bogăția limbii franceze și diversitatea culturii francophone din întreaga lume prin organizarea conferinței Educația pentru sănătate: aspecte medicale și igienice. Evenimentul a avut loc în data de 23 martie cu ocazia Zilei Internaționale a Francofoniei 2022.

Manifestarea a fost deschisă de către Veronica Ichim, șef adjunct al Departamentului Relații Externe și Integrare Europeană, responsabilă de Filiera Universitară Francofonă, care a menționat că scopul evenimentului este de a informa publicul cu privire la formarea și dezvoltarea concepției și a comportamentului igienic corect în vederea menținerii sănătății.

Cu un cuvânt de salut a venit și Daniela Petrov, responsabilă de proiecte și comunicare în cadrul Biroului Național Agenția Universitară a Francofoniei Moldova (AUF), care a felicitat medicii francofoni și le-a mulțumit pentru informația utilă și prețioasă adusă publicului larg.

La conferință au participat studenții din anul II de studii ai Fili-

erei Universitare Francophone în Medicină, care au fost susținuți de cadrele didactice vorbitoare de limbă franceză. Prezentările studenților au inclus aspecte de igienă individuală și colectivă, alimentație, regim de muncă și odihnă, utilizarea rațională a timpului liber, reducerea și evitarea factorilor de risc și nocivi pentru sănătate etc.

„Educația pentru sănătate constă în dezvoltarea nivelului de cultură sanitară a diferitor grupuri de populație, precum și a mijloacelor și

procedurilor educaționale necesare formării unui comportament sănătos. Menținerea sănătății și lupta împotriva bolilor sunt printre cele mai vechi preocupări ale omului”, a spus Elena Ciobanu, conferențiar universitar la Disciplina de igienă, DMP.

Ziua Internațională a Francofoniei este celebrată anual la 20 martie sub egida Organizației Internaționale a Francofoniei, fiind dedicată celor 300 de milioane de vorbitori de limbă franceză din lume. În acest an, tematica evenimentului a fost „Franconia viitorului”, fiind remarcată susținerea acordată de francofonie tinerilor și aspirațiilor lor, în special în domeniile antreprenariat, digital și dezvoltare durabilă.

Săptămâna Educației Deschise

În cadrul Săptămânii Educației Deschise (Open Education Week) – inițiată de Asociația Mondială Open Education Consortium, Biblioteca Științifică Medicală (BȘM) a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a organizat mai multe activități de promovare a resurselor informaționale de profil medical în acces deschis, în perioada 7-11 martie 2022.

Scopul mișcării Educația Deschisă este de a spori gradul de conștientizare privind educația deschisă și oportunitățile pe care le oferă, dar și impactul acesteia asupra predării și învățării la nivel mondial. În acest context, la 11 martie curent BȘM a organizat webinarul cu genericul „Resurse educaționale deschise în domeniul științelor biomedicale”. Elena Carpovici, bibliotecar principal, formator, a menționat că participanții la atelier au fost familiarizați cu noțiunile mișcării Educația Deschisă și beneficiile acesteia în vederea sporirii și eficientizării educației la nivel

mondial. În cadrul evenimentului, au fost promovate produsele create și dezvoltate de biblioteca universitară și prezentate resursele educaționale deschise din domeniul științelor biomedicale.

De asemenea, a fost prezentat Repozitoriul USMF „Nicolae Testemițanu” și LibUniv Catalog. Repozitoriul USMF „Nicolae Testemițanu” este principalul instru-

ment de promovare și diseminare a rezultatelor cercetărilor științifice ale membrilor comunității universitare în mediul academic global. În acest sens, au fost prezentate colecțiile de teze și rezumate ale tezelor de doctor și doctor habilitat în științe medicale, protocoale clinice naționale, materialele conferințelor și întrunirilor profesionale, arhivele revistelor naționale de profil medical și farmaceutic ș.a.

Cei 28 de participanți au fost ghidați în accesarea catalogului electronic al bibliotecii. De asemenea, a fost demonstrat catalogul partajat al bibliotecilor universitare LibUniv Catalog – ce integrează cataloagele electronice a șapte biblioteci universitare din Republica Moldova, dar și o gamă largă de resurse informaționale externe. Participanții și-au dezvoltat competențe de căutare și regăsire a informațiilor relevante și au apreciat posibilitatea navigării conșomente în multitudinea de resurse informaționale.

Ziua Mondială fără Tutun

În fiecare an, în data de 31 mai, în toată lumea este marcată Ziua Mondială fără Tutun. Este o inițiativă a Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) prin care se urmărește sensibilizarea populației cu privire la riscurile consumului de tutun pentru sănătatea oamenilor și proprietățile nefaste ale acestuia de poluare a mediului înconjurător.

În acest an, OMS lansează campania globală „Tutunul: amenințare pentru mediul nostru” prin care atrage atenția la impactul negativ al acestuia asupra mediului, începând de la cultivare, producere, distribuție, comercializare, consum și până la deșeurile toxice pe care le generează. În acest sens se estimează că tutunul se face responsabil de distrugerea anuală a 600 milioane de copaci, a 200 mii de hectare de teren și a 22 de mii de tone de apă, precum și de eliminarea în atmosferă a 84 de miliarde de tone de CO2.

În altă ordine de idei, OMS

menționează că aproximativ 6 milioane de oameni mor anual din cauza afecțiunilor cauzate ca urmare a consumului de tutun și se estimează că acest număr va crește la peste 8 milioane, până în 2030. Fumatul este asociat cu un risc sporit de boli cardiovasculare, boli respiratorii, cancer, diabet, hipertensiune arterială și multe altele. La nivel global, 1,2 milioane de decese sunt cauzate de expunerea la fumul de țigară.

Toate produsele din tutun (țigarete, tutun de rulat, tutun pentru narghilea, tutunul cu încălzire electrică-HEETS etc.), cât și produsele conexe (țigarete electronice) prezintă pericol sub orice formă de consum, afectează grav sănătatea și dăunează mediului.

OMS solicită țărilor și factorilor de decizie să înăsprescă legislația anti-tutun, inclusiv a prevederilor ce ar permite tragerea la răspundere a producătorilor pentru costurile de mediu și economice rezultate din ges-

tionarea deșeurilor de tutun. De asemenea, organizația recomandă țărilor să interzică complet publicitatea, promovarea și sponsorizarea pentru tutun.

Republica Moldova implementează diverse acțiuni privind controlul tutunului în scopul aplicării prevederilor CCCT. Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea cu privire la aderarea țării la Protocolul privind eliminarea comerțului ilicit cu produse din tutun, fapt ce va contribui la combaterea comercializării ilegale a produselor de tutun și, respectiv, la evitarea pierderilor economice. Ponderea comerțului ilicit cu produse de tutun constituie circa 2-3% din volumul total al acestor produse plasate pe piața internă. Se estimează că din această cauză, anual, bugetul de stat înregistrează pierderi de circa 40 de milioane de lei. În ultimii doi ani, circa 6000 de persoane din Republica Moldova au murit din cauza consumului produselor de tutun.

Mediciștii – premiați la Campionatul Național Universitar de Atletism 2022

Studenții de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au urcat pe podium la Campionatul Național Universitar de Atletism 2022. Evenimentul s-a desfășurat în zilele de 18

și 19 mai, fiind organizat de Federația Moldovenească a Sportului Studentesc și a Veteranelor Sportului și Federația Moldovenească de Atletism.

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost reprezentată de un lot constituit din 23 de sportivi – 11 fete și 12 băieți, care au obținut următoarele rezultate:

- Nicoleta Bodrug, studentă în anul V la Facultatea de Medicină nr. 1 – locul II la proba aruncarea suliței;
- Silvia Rotaru, studentă în anul IV la Facultatea de Farmacie – locul II la proba 400 m;
- Andrei Căușan, student în anul I la Facultatea de Medicină nr. 1 – locul III la proba sărituri în lungime;
- Anastasia Fedorova, studentă în anul I la Facultatea de Stomatologie – locul III la proba 100 m.

Succesul fulminant a fost obținut grație condițiilor de antrenament și de practicare a sportului oferite de Universitate, dar și datorită eforturilor și profesionalismului antrenorei Svetlana Miron, șef de studii, asistent universitar, și șefului Catedrei de educație fizică, Mihail Cojocari.

Felicitări studenților universității noastre pentru performanțele înregistrate! Succese în obținerea unor noi rezultate remarcabile!

• Ana-Maria Paladi, studentă în anul II la Facultatea de Medicină nr. 1 – locul I la proba 1500 m și locul III la proba 3000 m;

Echipa Universității – campioana anului la șah

Echipa de șahiști ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” s-a clasat pe locul I la Campionatul Național Universitar la Șah 2022, printre cele cinci instituții de învățământ superior participante în competiție. Mediciștii înregistrează această performanță pentru al doilea an consecutiv.

Universitatea noastră a fost reprezentată la campionat de către medicii rezidenți Iurie Noroc și Daniel Glinca – ambii în anul III, și studenții Ciprian Rudic, anul III și Alina Nerpîi, anul VI – ambii de la Facultatea de Medicină nr. 1.

„Indiferent de inițiativa adversarului, tu trebuie să gândești ofensiv sau defensiv!”, a declarat Iurie Noroc.

Tânărul doctor a menționat că acesta a fost unul dintre cele mai tensionate campionate naționale de șah, reprezentanții USMF „Nicolae Testemițanu” reușind să obțină o victorie categorică în ultimul tur al competiției și să urce pe treapta întâi a podiumului. „Toți suntem uniți în același templu pe care îl numim cu mândrie Alma Mater”, a afirmat medicul rezident.

În opinia antrenorei Svetlana Miron, membrii echipei noastre au fost bine pregătiți și au demonstrat intelectul și măiestria în jocul de șah, fapt ce le-a permis să obțină cel mai bun rezultat.

Campionatul Național Universitar la Șah s-a desfășurat în incinta Clubului Republican de Șah și Joc de Dame din orașul Chișinău, la 9 și 10 martie curent

Felicitări cordiale mediciiștilor noștri care promovează USMF „Nicolae Testemițanu”! Le dorim sănătate și noi victorii!

Adresa redacției:
bd. Ștefan cel Mare, 165,
mun. Chișinău,
MD 2004

COLEGIUL DE REDACȚIE:
Silvia CIUBREI Inga MUSTEAȚĂ Natalia ȚIBUH
Aurelia PAHOMEA Ruxanda TUDOREANU Cătălina GÎLCĂ

Redactor: Galina ȚURCAN

Fotografii: Departamentul Comunicare și Relații Publice

Telefoane de contact:
022 205 235, 022 205 355,
022 237 653
E-mail: relatiipublice@usmf.md

Materialele publicate reflectă
opinia autorilor, care
nu întotdeauna coincide
cu cea a redacției.

Tipografia
Editurii UNIVERSUL
Tipar offset, com.646
Tiraj 1000 ex.

Ziarul este înregistrat la Ministerul Justiției al RM cu nr. 184 din 18.03.2005